EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 119, 15 Nisan '95

EKİM 3. Genel Konferansı Bildirisi

Mart ayı içinde toplanan EKİM 3. Genel Konferansı çalışmalarını başarıyla sonuçlandırdı. Mevcut tüm örgütlerimizin seçilmiş delegelerinin temsiline dayanan Konferansımız, 8 gün süren yoğun bir çalışmayla, gündemine aldığı sorunların büyük bir bölümünü ayrıntılı tartışmalar içinde sonuca bağladı.

Konferansımız, sorunlarımız ve sorumluluklarımız üzerine açık yürekli tartışmaların yürütüldüğü gerçek bir mücadele platformu oldu. Örgütümüzün bir an önce parti niteliği kazanmasını engelleyen ya da geciktiren sorunlar tüm açıklığıyla ortaya konuldu, zaaflar ve zayıflıkların üzerine gidildi. Bu devrimci tutum konferansımızın başarısını güvenceledi. Böylece, konferansımız şahsında, ideolojik ve örgütsel birliğimiz yeni bir düzeyde pekiştirilmiş oldu.

Hareketimizin 7 yıllık bir siyasal geçmişi var. Zorlu ve sancılı bir gelişme süreci olarak yaşanan bu 7 yıla üç örgüt konferansını sığdırmış olmamızın bizim için ayrı bir anlamı var. Bunu yalnızca örgütsel demokrasinin bir ifadesi değil, fakat bizzat kazanılan örgütsel düzeyin de somut bir göstergesi sayıyoruz. Sorunların ve görevlerin en ileri düzeyde tartışıldığı ve bu temel üzerinde örgüt iradesinin açığa çıktığı en üst platformlar olan kongre ya da konferansların ciddi bir devrimci siyasal örgütün yaşamındaki anlamı ve önemi herhangi bir özel açıklama gerektirmez. Fakat eğer sözkonusu olan oluşum sürecindeki bir parti öncesi örgüt ise, bunu örgütsel gelişme ve olgunlaşma düzeyinin de önemli göstergelerinden biri saymak gerekir.

Örgütümüz tarafından "Atılımlar ve Parti Yılı" olarak ilan edilen bir sürecin daha ilk aylarında yeni bir genel konferansımızın toplanmış olmasının kuşkusuz ayrı bir önemi var. Bu bize, partileşme sürecinin sorunlarını en üst örgüt platformumuzda ele alıp tartışma ve sonuçlarını bağlayıcı bir örgüt iradesi olarak ortaya koyma olanağı vermiştir. Konferansımız sorunlarımızın ve işçi sınıfının öncü komünist partisini inşasına ilişkin sorumluluklarımızın ayrıntılı bir değerlendirmesini yapmakla kalmamış; bunun önümüze koyduğu yakıcı görevlerin gerçekleştirilmesinde, tüm örgütümüzün irade birliği içinde ve en ileri bir motivasyonla harekete geçirilmesinin de koşullarını yaratmıştır.

Komünistler olarak siyasal mücadele sahnesine çıktığımız andan itibaren işçi sınıfının devrimci öncü partisinin yaratılmasını kendimize öncelikli görev olarak saptadık. Stratejik önemdeki bu temel sorun çözülmeden devrimci siyasal mücadelede anlamlı ve kalıcı herhangi bir adım atamayacağımızın bilinciyle hareket ettik. Fakat 7 önemli yılı geride bırakmış olmamıza rağmen bu ilk ve temel adımı henüz atabilmiş değiliz. Bunu kendi payımıza açık bir başarısızlık sayıyoruz. Bunun bizi aşan nedenlerini bir yana koyuyoruz. İçinden geçmekte olduğumuz özel tarihsel dönemin dünya ölçüsünde hiç de elverişli olmayan genel koşulları, ülke içinde bir yenilgi ve yıkıntı sonrasının kendine özgü ortamı, ve nihayet, çok sınırlı güçlerle ve geçmişten hemen hiçbir ön örgütsel birikim devralmadan ortaya çıkmış olmamız vb. faktörlerin elbette bu başarısızlıkta önemli bir rolü vardır. Yine de biz, devrimci sınıf öncüsünün ideolojik ve örgütsel temellerini yaratmada ve dolayısıyla parti kimliği kazanmada

yaşadığımız gecikmeyi daha çok kendi zaaf ve yetersizliklerimizle ilgili görüyoruz. Bunlar hareketimizin gelişme süreçleriyle bağlantılı olarak çok değişik vesilelerle ve tam bir açıklık içinde ortaya konulmuş, değerlendirilmiştir. 3. Genel Konferansımız da bu doğrultudaki bir çabanın yeni bir vesilesi ve platformu olmuştur.

Öte yandan, 7 yıllık uzun bir zaman diliminde parti sorununu henüz çözememiş olmanın sorumluluğu ne olursa olsun, hareketimizin bu zaman dilimi içinde katettiği mesafe ve sağladığı birikimin onu bugün partiye hayli yaklaştırmış bulunduğu da bir gerçektir. Bu birikimi en iyi biçimde değerlendirerek partileşme sürecimizi hızlandırmak, içinde bulunduğumuz yıl içinde tüm cephelerdeki çabalarımızın ortak ekseni olacaktır. 1995 yılını parti yılı ilan etmemiz bu doğrultudaki kararlılığın bir ifadesiydi. Konferansımızın çalışmaları ve ortaya çıkardığı sonuçlar, ortaya koyduğumuz iddianın dayanaksız olmadığını somut olarak göstermiştir.

Elbette, bizzat konferans çalışmalarımız içinde de vurgulandığı gibi, sorun biçimsel bir ele alışla parti kuruluş tarihinin 1995 yılı içine sığdırılması değildir bizim için. Zira biz sorunu, partinin biçimsel bir ilanı değil, fakat örgütümüzü işçi sınıfının öncü partisi olarak adlandırılmaya hak kazanabilecek bir gelişme düzeyine çıkarabilmek olarak ele alıyoruz. İçinde bulunduğumuz yıl içinde bunu başarmak hedefi ve kararlılığı içindeyiz. Ve biz bunu başardığımız andan itibarendir ki, partinin kuruluş kongresinin toplanması bazı ön hazırlıklara bağlı bir pratik zamanlama sorunu olarak duracaktır önümüzde.

* * *

Her zaman böyle olmayabilir; fakat bugünün Türkiye'sinde, sınıf hareketinin ileriye sıçrayamaması ile yaşadığı devrimci önderlik boşluğu arasında kopmaz bir ilişki vardır. Komünistler bu düşünceyi ve bundan çıkan sonuçları bir dönemdir özel bir ısrarla işlemektedirler. İşçi sınıfı hareketinde bir türlü aşılamayan darlığa ve bunun ifade ettiği tıkanıklığa, sermaye düzeninin devrimci öncü oluşumları ezme ya da ehlileştirme politikalarına, tasfiyeci oportünizmin sürmekte olan tahribatına ve sınıf hareketi için hazırladığı yeni tuzaklara, nihayet kendi sorumluluklarına ve bu çerçevede bir an önce parti kimliği kazanma görevinin yakıcılığına, hep bu kritik ilişkiden bakmaya çalıştılar. Aynı şekilde, daha genel planda, işçi sınıfı hareketinin politik bir sıçrama yapamaması ile toplum genelinde sosyal-siyasal gelişme süreçlerinde yaşanan çürütücü tıkanıklık arasındaki dolaysız bağlantıya olduğu kadar, Kürt sorununun çözümünde bugün yaşanmakta olan kilitlenmeye ve bunun devrimci ulusal harekette yarattığı sağlıksız arayışlara da yine sözünü etttiğimiz kritik ilişki üzerinden baktılar.

Sermaye düzeni bugün tüm Cumhuriyet döneminin en ağır bunalımını yaşamaktadır. Yapısal nedenlere dayalı bu bunalım sosyal bünyeyi çürütmekte, görülmemiş bir ideolojik-kültürel dejenerasyonun kaynağını oluşturmaktadır. Kendisini yıkacak toplumsal siyasal güçler yaşanmakta olan toplumsal bunalımı devrimci bir çıkış doğrultusunda kullanmayı başaramadıkları ölçüde, çürümekte olan sermaye düzeni kendisiyle birlikte tüm toplumu da bu çürüme sürecinin bir parçası haline getirebilmektedir. Bunalımın işçi sınıfı ve emekçi katmanlar için ekonomik ve sosyal faturası ise, yaşam koşullarının çekilmez boyutlarda ağırlaşması olmaktadır.

Topluma hükmeden tekelci burjuvazinin bu bunalım için herhangi bir çözümü yoktur. İzlenen politikalarla başarılmaya çalışılan şey, bunalımın yarattığı ekonomik yükleri işçi sınıfı ve öteki çalışan sınıfların omuzlarına yüklemek ve kitlelerin buna karşı gelişecek mücadelelerini dizginlemek ve saptırmak için de çeşitli önlemler almaktan ibarettir. Baskı ve terör aygıtının tahkim edilmesi, reformist ve dinci akımların desteklenmesi, çalışan sınıfların sahte ayrımlar ve ikilemler içinde bölünüp atomize edilmeye çalışılması, devrimci örgütlerin vahşi bir terörle ezilmek ve sindirilmek istenmesi, bu önlemlerin bazılarıdır.

Bugünkü koşullarda rejimi tehdit eden gerçek ve potansiyel toplumsal-siyasal kuvvetler; işçi sınıfı hareketi, büyük kentlerin yoksul emekçi yığınları ve Kürt özgürlük hareketidir. İlk

ikisi yaşadıkları derin hoşnutsuzluğa rağmen henüz kendilerini etkin bir politik tutumla ortaya koyabilmiş değiller. İşçi sınıfı yıllardır inişli çıkışlı bir hareketlilik içindedir. Ne var ki iktisadi mücadelenin dar ve kısır zeminini kıracak politik sıçramayı bir türlü gerçekleştirememenin sancısını ve sorunlarını yaşıyor. Politik mücadele sahasına bir türlü çıkamamak ile bunu kolaylaştıracak ve hızlandıracak bir devrimci önderlikten yoksunluk, sınıf hareketinin birbirine sıkısıkıya bağlı iki temel zaafı durumundadır. Devrimci bir parti önderliğinden, onun öncü müdahalesinden yoksun durumdaki işçi hareketi, bugün için, kendi dinamizmiyle militan bir politik mücadele mecrasına girmekte zorlanıyor.

Fakat devrimci bir sınıf önderliğini bir an önce yaratmak ihtiyacına yapılan vurgu, hiç de yalnızca, bugünün bu zorlanmasının aşılmasında öncü bir devrimci müdahalenin taşıdığı özel önemden dolayı değildir. Sermayenin sınır tanımaz keyfiliklerinin işçi sınıfı saflarında sürekli çoğalttığı hoşnutsuzluk ve öfke, yarın kendini beklenmedik patlamalar biçiminde de ortaya koyabilir. İdeolojik ve örgütsel açıdan iyi hazırlanmış, mücadele içinde kendini bulmuş ve sınıfla ciddi bağlar kurmuş bir devrimci öncü örgütlenmenin yokluğu durumunda, sınıf hareketi rejimle bu tür bir politik çatışmayı güçsüz, dağınık ve hedefsiz olarak yaşayacak, kolay yenilgilerle yüzyüze kalacak, böylece yılların mücadele birikimi de boşa gitmiş olacaktır. Bundan çıkacak sonuç, taşıdığı genel ilkesel önemden öteye, komünistlerin sınıfın öncü partisini vakit geçirmeksizin inşa etme sorununu sınıf hareketinin bugünkü durumu ve yakın geleceği açısından ele almak zorunda olduklarıdır.

Öte yandan, bugünün Türkiye'sinde ve özellikle büyük kentlerin varoşlarında, işçilerle içiçe yaşayan muazzam bir kent yoksulları kitlesi var. Ekonomik, toplumsal, ulusal ve mezhepsel sorunlar karmaşası bu kitlede rejime karşı büyük bir hoşnutsuzluğu ve nefreti mayalamaktadır. Bir çok belirti ve bu arada Gazi emekçilerinin konferansımızla aynı günlere denk gelen geniş çaplı devlet karşıtı direnişi, bu hoşnutsuzluk ve nefretin sarsıcı patlamalara dönüşebileceğini göstermektedir. Gazi Mahallesi halkının direnişi göstermiştir ki, şehrin yarı-proleter kitleleri ile küçük-burjuvazinin yoksul alt katmanlarının politik aktivite kazanacakları bir döneme giriyoruz. Öncü kesimi örgütlü bir kimlik kazanarak partileşmiş bir sınıf hareketi, bu katmanları kolaylıkla kendi politik etkisi altına alabilecek, sermaye iktidarıyla çatışmasında onlardan büyük bir destek görebilecektir. Bunun başarılamadığı koşullarda ise, kent yoksullarının bu hareketliliği, burjuvaziyle hesaplaşmaya yetenekli biricik sınıfın önderliğinden yoksun olmanın tüm olumsuz sonuçlarıyla yüzyüze kalacaktır. '80 öncesinin politik mücadeleleri bu konuda fazlasıyla aydınlatıcıdır.

Aynı şeyler, bugün nispi bir politizasyon düzeyi yakalamış bulunan kamu çalışanları hareketi için de geçerlidir. Bugünkü kitlesel gücü, coşkusu ve ileri sürdüğü taleplerdeki kararlılığı ne olursa olsun, devrimci bir işçi hareketinin önderlik koşullarına kavuşamayan bir kamu çalışanları hareketi kendi başına hiç bir yere varamaz. Herşey bir yana, bu hareketin heterojen dokusu bile buna müsait değildir. Onun bugünkü gücü, başta grevli toplusözleşmeli sendika hakkı olmak üzere bazı demokratik hakların elde edilmesi çerçevesinde kazandığı kendine özgü dinamizminden gelmektedir.

Kürt hareketinde durum daha farklıdır. Kürt halkı devrimci bir önderlik altında ulusal özgürlük ve eşitlik talepleriyle ayağa kalkmıştır. Siyasal planda gerçek bir kuvvettir ve rejimin bugün için ciddi başağrısıdır. Kürdistan'daki devrimci sürecin en büyük avantajı, toplumsal güçlerle devrimci politik öncünün buluşması, mücadelede devrimci bir önderliğin varlığıdır. Fakat tam da bugüne kadarki mücadeleyle katedilen mesafe ve yaratılan birikim, Kürt özgürlük hareketini belli bir gelişme sınırına da getirip dayamış bulunmaktadır. Son bir kaç yılın olayları, Kürt ulusal hareketinin bu sınırları kendi gücüyle aşamadığını, tüm çabalarına rağmen bunda zorlandığını göstermektedir. Bunun hareketin önüne çıkardığı ikilem de bugün artık netleşmiştir. Ya Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinden alınacak destekle Kürdistan'daki devrimci sürecin derinleştirilmesi yoluna gidilecek, gerçek bir eşitlik ve özgürlük mücadelesinde

ısrar edilecektir. Ya da, bugüne kadarki kazanımlar sömürgeci düzeni bir "siyasal çözüm"e zorlamak doğrultusunda değerlendirilmeye, emperyalistlerin "siyasal çözüm" baskısından da yararlanılarak bu iğreti sonuca ulaşılmaya çalışılacaktır.

Birinci alternatifin gerçeklik kazanması, Kürdistan cephesinde değil fakat Türkiye'de yaşanacak gelişmelere, daha somut olarak işçi hareketinin yaşayabileceği gelişmelere bağlıdır. Fakat sınıf hareketinin bugünkü zayıflığı ve genel planda Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin güçsüzlüğü, Kürt ulusal hareketini son zamanlarda "siyasal çözüm"e özel bir ağırlık vermeye yöneltmiştir. "Siyasal çözüm" arayışlarına uygun düşen politik ve diplomatik açılımlara sürekli yenileri eklenmektedir. Böyle bir süreç kaçınılmaz olarak ulusal hareket içinde Kürt burjuvazisine yeni etkinlik alanları açmakta ve onun ağırlığını artırmaktadır. Sürgünde Kürt parlamentosu adımı bunun en son örneğidir. Türkiye'de devrimci siyasal mücadele bugünkü siyasal güç ilişkilerini değiştirecek bir sıçrama yaşayamazsa eğer, Kürt sorununa adına "siyasal çözüm" denilen sistem içi çözüm arayışı, kendi mecrasında derinleşmeye devam edecektir. Türkiye devrimci ve işçi hareketinden gerekli desteği yıllardır bulamayan Kürt özgürlük hareketinin bugünkü bu yönelimi şaşırtıcı değildir. Zira temelde köylülüğe ve şehir küçük-burjuvazisine dayanan bir hareket kendi başına ulusal sorunun kurulu düzeni aşan bir çözümünü gerçekleştiremez. Dolayısıyla sorun hareketin önderliğinin kararlılığıyla değil, dayandığı toplumsal güçlerin gücü ve ufkuyla ilgilidir.

Tüm bunlar birarada, bugünün Türkiye'sinde, işçi hareketinin devrimci bir çizgide sağlıklı bir gelişme yaşayabilmesinin temel önkoşulu olan öncü parti sorununun taşıdığı olağanüstü önemi ve aciliyeti göstermektedir.

* * *

Türkiye'de işçi sınıfı hareketinin, daha genel planda devrimci siyasal mücadelenin bugünkü en temel zaaf alanı olan devrimci önderlik boşluğu, yalnızca bugünün değil, gerçekte tüm Cumhuriyet döneminin temel bir olgusudur. Bununla birlikte, önderlik ihtiyacının ve elbette karşılanamadığı ölçüde önderlik zaafının kendini özel bir tarzda gösterdiği evre '60'lar sonrası, demek oluyor ki son 30-35 yıldır. Bu, sözkonusu dönemin Türkiye'sinde modern sınıf çatışmalarının serpilip gelişmesiyle bağlantılı bir durumdur.

Türkiye'nin son 30-35 yıllık dönemi sarsıcı sosyal-siyasal çalkantılara sahne oldu. '60'lı yılların başından itibaren işçi sınıfı ve öteki emekçi katmanlar, zaman içinde gitgide daha geniş kesimler halinde mücadele sahnesine çıktılar. İşçi-emekçi hareketi Cumhuriyet tarihinde bir dönüm noktası oluşturacak kuvvet ve etkinlikle toplum yaşamında yeni bir evre başlattı. Düzenin yapısal sorunlardan kaynaklanan bunalımı, alt sınıfların siyasal mücadelerinin sarsıcı etkisiyle derinleşerek yeni boyutlar kazandı. Bu büyük uyanışı ve hareketliliği olağan yöntemlerle kontrol edemeyen sermaye sınıfı ancak faşist askeri darbelerle uygulamaya konulan geniş çaplı karşı-devrim operasyonları sayesinde geçici de olsa sonuç alabildi.

Cumhuriyet döneminin uzun yılları boyunca politik bir kuvvet alanı bulamayarak sınıftan ve kitlelerden kopuk bir aydın hareketi olarak kalan Türkiye sol hareketi, '60'lı yıllardan itibaren başgösteren alt sınıfların bu sosyal-siyasal hareketliliği zemininde hızla güç kazandı. Tuttuğu ideolojik-politik konumun gerçek içeriği ve sınırları ne olursa olsun, toplum genelinde düzene karşı alternatif bir güç olarak algılandı. Özellikle '70'li yılların ikinci yarısında, geniş çaplı kitle mücadeleleri ile içiçe geçmiş bir devrimci hareket gerçeği, düzen ve devrim ikilemine özel bir kuvvet kazandırdı. (Ancak 12 Eylül karşı-devrimi ve onu daha sonra dünya çapında izleyen olayların özel etkisi altındadır ki, sermaye düzeni bu ikilemi geçici bir süre için de olsa geri plana itmeyi başarabildi.)

Fakat yakın dönem tarihinin sosyal hareketlilik ve devrimci siyasal mücadele açısmdan yaşadığı bu sıçrama, yazık ki ortaya bu hareketliliği ve mücadeleleri devrim amacına ve

iktidar hedefine yönlendirebilecek devrimci önderlik odağı çıkaramadı. Belirtmeye gerek yok ki, modern Türkiye'de, bu ancak işçi sınıfının adına layık devrimci öncü partisi olabilirdi.

Dikkate değer olan olgu, bu süre zarfında bu iddiayla sayısız grup ve akımın siyaset sahnesinde ortaya çıkmasıdır. Önemli bir bölümü bu iddialarında samimi olan ve bu doğrultuda içtenlikle çaba gösteren bu grup ve akımlar, doğdukları toplumsal-siyasal ortamın koşulladığı sınırlılıkları ve yapısal yetersizlikleri aşamayarak bu çabalarında başarısız kaldılar. İçlerinden bir kısmı kendilerini işçi sınıfının öncü partisi ilan ettiler. Fakat zaman onların gerçekte bu nitelikten yoksun olduklarını pratik içinde yeterli açıklıkta gösterdi. Diğer bir kısmı ise geride uzun yıllar bırakmalarına rağmen bunu iddia etmek gücü bile bulamadılar kendilerinde. Bugüne kadar hala "parti inşa hareketi" ya da "parti öncesi örgüt"ler olarak kaldılar. Komünistler, devrimci hareketimizin yakın geçmişine ilişkin değerlendirmelerinde, bu genel başarısızlığın ideolojik ve sınıfsal nedenlerini çözümlediler.

Son 30 yılın sol hareketinin ortak paydası iktidar perspektifi ve iradesinden yoksunluktur. Revizyonist ve sosyal-reformist akımlar için özel bir açıklama gerektirmeyen bu olgu, gerçekte devrimci akımların da temel özelliğidir. Bu akımlar teorik perspektif, politik program, taktik çizgi ve örgüt cephelerinde bir önderlik düzeyi ve kapasitesine ulaşmak bir yana, buna yaklaşamamışlardır bile. En iyi durumda oynadıkları rol, kitle mücadelelerine stratejk hedefler doğrultusunda yön vermek değil fakat bu mücadelelerden etkilenerek ve elbette onları etkileyerek birlikte sürüklenmek olmuştur. Popülist önyargıların yarattığı sınırlılık ve dizginlemeler nedeniyle, modern toplumun tek tutarlı devrimci sınıfı olan işçi sınıfını teorik ve pratik ilgilerinin odağına koymayı bile başaramayan bu akımların, devrimci önderlik boşluğunu dolduramamalarına şaşmak için de bir neden yoktur gerçekte.

Modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumda, toplum genelinde bir devrimci önderliği geliştirebilmenin tek olanaklı yolu işçi sınıfını hareket noktası olarak almaktan geçer. Bu bilincin ve yönelimin olmadığı bir durumda, demek oluyor ki işçi sınıfıyla kopmaz bağlar içinde bir komünist sınıf öncüsü inşa edilmeden genel devrimci önderlik ihtiyacına yanıt verilemeyeceği temel gerçeğinin kavranamadığı koşullarda, önderlik iddiasındaki başarısızlık her türlü niyeti aşan bir kaçınılmazlık olarak kendini gösterir.

Herbiri en az 20 yıllık bir siyasal geçmişe sahip olan geleneksel örgütlerin bugünkü durumuna bakmak bile bu alandaki başarısızlığı tüm açıklığıyla görmek için yeterlidir. Bunlardan bir kısmı karşı-devrim döneminin ve Doğu Avrupa'daki yıkılışın basıncı altında ideolojik ve örgütsel açıdan tümden çöktüler ve tasfiye oldular. Diğer bir kısmı devrimci konumlarını süreç içinde adım adım yitirerek sosyal-reformist akımlara dönüşmede büyük mesafeler aldılar. Her şeye rağmen devrimci mücadele çizgisinde ısrarlı olmayı başaran ve bugün ayakta kalmayı sürdürenler ise, geçmişin ideolojik sınırlılıklarını ve zaaflarını aşmak planında herhangi bir dinamizme sahip olmadıklarını aradan geçen yıllar içinde fazlasıyla kanıtladılar. Devrimci samimiyetleri ve mücadelede gösterdikleri ısrarın bugünkü gücü ve önemi ne olursa olsun, eğer bu sonuncular dünyada ve Türkiye'de kapandığı kesinleşen bir dönem içinde şekillenmiş mevcut ideolojik kimliklerini ileriye doğru aşmak gücü gösteremezlerse, zaman içinde kesin bir biçimde geriye düşeceklerdir. Bunun belirtileri şimdiden vardır ve politik kitle hareketindeki gelişmelerin ortaya çıkaracağı devrimci imkanlar bunu ancak bir ölçüde sınırlayabilecektir.

Kuşkusuz bugün, daha doğrusu son 7 yıldan beridir, işçi sınıfı içindeki çalışmaya özel bir ağırlık vermek, devrimci saflarda önemli bir pratik ayrım çizgisi olmaktan çıkmıştır artık. Zira sınıf çalışması, gelinen yerde, küçük-burjuva devrimci demokratik kimlikle özdeşleşmiş bir iki istisna dışında, komünist olmak iddiasındaki tüm sol grupların ortak pratiğidir. Bugün "sınıf yönelimi" bir ayrım çizgisi olmak bir yana, sözü edilen istisnalar dışında hemen tüm grupları kesen ortak bir payda durumundadır. 12 Eylül yenilgisi, küçük-burjuva yığınları saran politik pasiflik ve nihayet '80'lerin ikinci yarısında işçi sınıfı hareketindeki belirgin

öne çıkış, popülist ideolojiye bu alanda büyük bir darbe vurdu ve bu sorunu kavrayışta olmasa da pratikte kendiliğinden çözdü.

Bugünün ayrım çizgisi, sınıfa hangi ideolojik çizgi ve perspektiflerle gidileceği, sınıf hareketine hangi temel ve taktik politikalarla müdahale edileceği sorununda odaklaşmaktadır. Dolayısıyla, sol harekette işçi sınıfına yöneliş şeklindeki genel eğilim, bugün ideolojik ayrım çizgilerine apayrı bir önem kazandırmıştır.

Geleneksel devrimci hareketin 12 Eylül sonrasında reformizme kayan kesimleri, program planında "burjuva toplumun tam demokratikleşmesi" çizgisine oturdular. Açık ya da legal bir "işçi partisi" yaratmak ya da buna dönüşmek, bu reformist çizginin zorunlu örgütsel uzantısı oldu. Taktik çizgide ise bu akımlar sınıf hareketinin bugünkü geriliğini politika düzeyine çıkardılar ve buradan giderek sınıf hareketi içinde güç olmaya çalıştılar. Sınıf hareketinin bugünkü darlığı alt kademe sendika bürokratlarının solcu sendikacılık manevralarına uygun düştüğü ölçüde, geleneksel hareketin reformculaşan kesimleri ile bu alt kademe sendika yöneticilerinin buluşması kolaylaşmakta, liberal sol işçi politikacılığına dayalı bir "açık işçi partisi" için daha uygun bir zemin oluşmaktadır. (Komünistlerin bu akıma geride kaldığımız yıl içinde yönelttiği ve devrimci saflarda yankı bulan ideolojik saldırısı bu açıdan özel bir önem taşımaktadır.)

Geleneksel devrimci hareketin devrimci mücadele çizgisinde ısrar eden kesimleri ise, '80 öncesinin kendine özgü toplumsal-siyasal ortamında şekillenmiş ideolojik çizgilerine bugün işçi sınıfı içinde bir toplumsal dayanak oluşturma gayretindedirler. Bu alanda elde edebilecekleri pratik başarı ölçüsünden bağımsız olarak, bu gruplar, teoride, taktikte, örgütte ve pratik mücadelede Türkiye işçi sınıfının sosyalist siyasal hareketini yaratmak şansından yoksundurlar. Çünkü onlar, özel ürünü oldukları bir geçmişten kopmak, onunla devrimci bir hesaplaşmayı gerçekleştirmek yeteneğinden yoksundurlar. Çünkü onlar, Türkiye ve dünyada bir dönemin kapanmış bulunduğunu bir türlü anlayamamakta, dolayısıyla bu kapanmış dönemi anlamak ve aşmak gücünü de kendilerinde bulamamaktadırlar.

* * *

Geleneksel hareketten koptuğu, onun küçük-burjuva ideolojik ve sınıfsal kimliğini aştığı, bugünün sol akımları içinde proleter sosyalizmini temsil ettiği, bu nedenle de, tuttuğu bu objektif konum itibarıyla proletaryanın devrimci öncü partisini yaratmaya tek yetenekli örgüt olduğu düşünce ve iddiasındaki hareketimizin ayırdedici özelliklerini saptamak, özellikle parti yılı hedefi çerçevesinde ayrı bir önem taşımaktadır.

'80'li yılların ikinci yarısı, Türkiye sol hareketinin yakın tarihinde bir dönemin kesin bir biçimde son bulduğunu ve temel özellikleri bakımından yeni bir dönemin başladığını açıkça göstermiştir.

'80'lerin ikinci yarısı, yalnızca solun yakın tarihinde değil, onun yaşam ortamı olan toplumsal hareketliliğin yakın tarihinde de yeni bir dönemdir. Kapanan döneme toplumsal planda küçük-burjuva sosyal katmanlar, siyasal planda bu sosyal katmanların heterojenliğini yansıtan bir çeşitlilikte çeşitli küçük-burjuva siyasal akımlar damgasını vurmuştur. Açılan yeni döneme toplumsal planda işçi sınıfının damgasını vurduğu ve vuracağı şimdiden kesinleşmiştir. Siyasal planda ise proleter sosyalizminin, onun politik ifadesi olan komünist hareketin damgasını vuracağının bir çok olgusal kanıtı bugünden mevcuttur.

Solun tarihi içinde siyasal ve toplumsal düzlemlerdeki bu paralel rol değişimi arasında anlamlı bir uyum vardır ve bu, hiçbir biçimde rastlantı değildir. Küçük-burjuva toplumsal hareketteki çözülüş ve gerileme, tersinden işçi sınıfı hareketinde gelişme ve öne çıkma, geçmişe dönük olarak geleneksel teorilerin yıkılışını ve akımların çözülüşünü koşullarken,

geleceğe dönük olarak da marksist-leninist akımın şekillenmesini, bir gelişme gücü ve kararlılığı göstermesini kolaylaştıran bir toplumsal-siyasal zemin oluşturmuştur.

Hareketimizi doğuran dinamikler geleneksel devrimci hareketin yakın geçmişiyle sıkı sıkıya bağlantılıdır. '60'lı yıllarda burjuva sosyalizmi, '70'li yıllarda devrimci küçük-burjuva sosyalizmi tarafından temsil edilen geleneksel sol hareket, kendi iç evrimi, farklılaşması ve bu farklılaşma içinde hareketin bir kesiminin biriktirdiği olumlu özellikler, öznel planda hareketimizin içinden fışkırdığı tarihsel zemini oluşturmuştur.

Hareketimiz '80'li yılların bunalım ve çözülüş ortamında teslimiyete karşı direniş tutumundan kök almaktadır. Onun gösterdiği gelişme gücünün moral kaynakları buradan köklenmektedir. Fakat ona oluşum gücü ve dinamiği kazandıran asıl etken, geleneksel hareketin yaşadığı yenilginin sonuçlarına karşı aldığı tutumdur. Hareketimiz, yenilginin derslerini bütünlüğü içinde ele alma, yaşanan bunalımın ideolojik ve sınıfsal anlamını ve köklerini derinlemesine çözümleme tutumu ve pratiği içinde şekillenmeye başlamıştır.

Geleneksel hareketi ideolojik, politik, örgütsel ve bunları birarada kesen sınıfsal yönleriyle bir bütün olarak ve 25-30 yıllık geçmişi içinde değerlendirme yöntemsel tutumu sayesinde, hareketimiz geleneksel hareketi doğru çözümlemek ve tanımlamak olanağı elde etmiştir.

'80'li yıllarda tüm geleneksel harekete egemen bunalımın küçük-burjuva karakterini teşhis, burada temel bir başarı halkasıdır. Hareketin gerek tarihsel-toplumsal, gerekse ideolojik-örgütsel oluşumunu bu temel teşhisten giderek çözümlemek, onun genel karakterini anlamayı kolaylaştırmıştır. Temel ideolojik kimliği (popülizm ve demokratizm), siyasal konumu (devrimci-demokrasi) ve sınıfsal karakteri (küçük-burjuva) arasındaki bütünsel iç mantık ve tutarlılık böylece açığa çıkmıştır.

Geleneksel hareketin yapısal bunalımının sınıf karakterini doğru teşhis etmek ve geçmiş sorgulamasına buradan girişmek, hareketimize gerçek bir ideolojik sıçrama yapma, böylece geleneksel hareketten kopma olanağını vermiştir.

Bu ileriye çıkışın iki temel ve dinamik öğesi, marksist dünya görüşünün proleter sınıf özü ve bilimsel devrimci yöntemi konusunda ulaşılan açıklıklar olmuştur. Birincisi halkçılığı anlama ve aşmanın itici gücü olurken, ikincisi onun dogmatik, donmuş teorik önyargılarını ve kalıplarını bir bir kırıp geride bırakmak olanağı sağlamıştır.

Bu sayede, hareketimiz geleneksel hareketin ideolojik ve sınıfsal kimliğinin eleştirisini, doğal olarak onun programatik ve taktik konumunun ve örgüt anlayışının eleştirisiyle birleştirmiştir.

Halkçı demokratizmin genel ideolojik eleştirisi, somutta onun Türkiye devriminin sorunlarına yaklaşımının eleştirisiyle birleşmiştir. Geleneksel hareketin bu sorunlara bakışını belirleyen temel yöntemsel, ideolojik ve sınıfsal etkenler; sırasıyla, dogmatizm ve şablonculuk, popülizm ve demokratizm, ve nihayet sınıfsal planda da küçük-burjuvazinin demokrasiyi ve yurtseverliği aşamayan dar sınıfsal ufkudur.

Tüm bu açıklıklar temeli üzerinde geçmiş hareketle köklü bir hesaplaşmaya giren hareketimiz, bunu onun devrimci mirasını sahiplenme, olumlu devrimci değerlerini ve geleneklerini savunma ve onlara işçi sınıfı devrimciliği çerçevesinde daha ileri bir anlam kazandırma çabası ile birleştirmiştir.

Bu perspektif ve çaba içinde, bir yandan, sosyal pratiğin yetersizliklerini ve zayıflıklarını açığa çıkardığı geçmiş platformda ayak direyen tutucu darkafalılıkla mücadele ederken; öte yandan ise, geçmiş hareketin zaaflarını devrimciliğe fatura eden inkarcı liberalizmle mücadele etmiştir. Aradan geçen zaman, komünistlerin tutumunun, geçmişin devrimci mirasını sürdürebilmenin de en uygun yolu olduğunu kanıtlamıştır. Dün geçmiş platformu sürdürmekte darkafalıca ayak direyenler, bugün onun çok çok gerisine düşmüşler, bir çok sorunda dünkü inkarcı liberalizmin ideolojik-politik platformuna sürüklenmişlerdir. (Komünistler bu akibete

yıllar öncesinden işaret ettiler ve döne döne uyarılarda bulundular.)

Hareketimiz diyalektik bir bakışaçısının ürünü olan geçmişe karşı bu doğru devrimci tutumu, uluslararası komünist hareketin tarihsel geçmişinin sorunlarına yaklaşırken de göstermiştir. Bilindiği gibi hareketimiz, Gorbaçov'un 70. yıl konuşmasıyla birlikte, sosyalizmin ve dünya komünist hareketinin tarihine yöneltilen kapsamlı saldırının başladığı bir sırada ortaya çıktı. Bu gerici saldırıya karşı kararlı bir tutum aldı. Sosyalizmin ve dünya komünist hareketinin tarihsel mirasını savunmada en küçük bir tereddüt bile göstermedi. Modern revizyonist akımın tarihsel ihanetini teşhir etti ve ona karşı verilmiş tarihsel mücadeleye sahip çıktı.

Fakat öte yandan, uluslararası devrimci tarihsel mirası savunmanın, asla onun tarihsel deneyimle açığa çıkmış düşünsel ve pratik hatalarını dar kafalıca görmezlikten gelmek anlamına gelmediği bilinciyle hareket etti. Bu konuda sorumlu olduğu kadar cesaretli davranmasını bildi. Tarihsel sürecin biriktirdiği teorik ve pratik sorunlara gözlerini kapamadı. Bu çerçevede, bir kez daha, liberal ve troçkist inkarcılığa olduğu kadar dar kafalı dogmatik küçük-burjuva tapınmasına karşı da mücadele yürüttü.

Dogmatizme vurulan darbe ve marksist teorinin yaşayan devrimci özü çerçevesinde ulaşılan teorik ve yöntemsel açıklıklar, hareketimiz için beraberinde, Türkiye devriminin sorunlarını toplumumuzun gelişme düzeyi, temel sınıf ilişkileri ve dünya ölçüsündeki tarihsel deneyimin genel sonuçları temelinde değerlendirme olanağını getirdi. Hareketimizin sosyalist devrim stratejisi bu bakışaçısıyla yürütülen bir teorik-ideolojik çalışma içinde şekillendi.

Aynı teorik-ideolojik açıklıklar, devrim stratejisi çerçevesinde geleneksel devrimci hareketin en temel teorik zaaflarından birini oluşturan sermaye iktidarı koşullarında demokrasi mücadelesi ve sosyalizm ilişkisini de doğru bir biçimde ortaya koyma ve çözümleme olanağı verdi bize. Bu küçük-burjuva demokratizmine ve onun demokrasi mücadelesi ufkuyla sınırlı devrim anlayışına vurulmuş çok temel bir ideolojik darbe oldu.

Popülizm, işçi sınıfını modern burjuva toplum içindeki kendine özgü konumu ve bu çerçevede şekillenen temel tarihsel rolüyle ele alan marksist bilimsel kavrayıştan yoksunluktur. Temel ideolojik karakteri popülizm olan geleneksel devrimci hareket, bu kavrayışsızlığı yalnızca geçmişteki belirgin küçük-burjuva konumuyla değil, fakat aynı zamanda, yeni dönemde girdiği sözde "sınıf yönelimi" ile de kanıtlamıştır.

Geleneksel devrimci hareket için bu kavrayışsızlığın geçmişteki politik-pratik sonucu, işçi sınıfına yabancılık ve güvensizlik olmuştur. İşçi sınıfı toplumsal varlığı ve hareketliliği ile bunda gedik açtığı ölçüde ise, bu güvensizlik zaman içinde kılık değiştirmiş; bugün varılan yerde, proleter devrim programına duyulan güvensizlikle en incelmiş ifadesini kazanmıştır.

Hareketimizin ortaya çıkışı bu ideolojik-politik geleneğe büyük bir darbe olmuştur. EKİM bu geleneğe vurarak ve popülist önyargıları yıkarak, Marksizm-Leninizmin özü demek olan proletaryanın modern toplum içindeki yerinden kaynaklanan özel tarihsel rolü düşüncesini, boş bir söz kalıbı olmaktan çıkarıp yerli yerine oturtmuştur. Yaşadığı sınıf yönelimi bu temel düşünceden köklenmiş, işçi sınıfının belirgin öne çıkışına bağlı olarak geleneksel hareketi saran "sınıf yönelimi" modasından özünde ve ruhunda tümüyle farklı olmuştur. EKİM için marksist-leninist teorinin özü ve temeli demek olan bir sorunla bağlantılı olarak, yani proletaryanın tarihsel devrimci misyonu çerçevesinde oluşmuş politik-örgütsel bir yönelim; geleneksel hareket için, kısmi düşünsel bir ilerlemeye rağmen, temelde sınıf hareketinin yarattığı etkinin yolaçtığı kendiliğinden ve zorunlu bir gelişme olmuştur.

Özetle, hareketimiz için sınıf yönelimi; işçi sınıfını, gündemdeki partileşme çabasının şaşmaz toplumsal tabanı ve dayanağı, temel kadro kaynağı, bugünün kitle hareketinin ve geleceğin devrimci sınıf mücadelelerinin ana ekseni, devrim ve iktidar mücadelesinin öncüsü ve temel gücü, sosyalizm ve sınıfsız toplum mücadelesinin biricik toplumsal güvencesi ve taşıyıcısı olarak ele alan bir kavrayışın ürünüydü. Dolayısıyla, işçi sınıfına pratik yönelimde

ifadesini bulan bu süreç, tarihsel ve güncel devrimci amaçları ve ihtiyaçları birarada gözetmekteydi.

Bu temel sorundaki ideolojik açıklık, komünistlere, proletarya partisi sorununu da teorik planda doğru bir biçimde ele alma ve partileşme sürecinin pratik sürecini bunun ışığında kavrama ve yaşama olanağı verdi. Partiyi, sosyalizmin ve sınıf hareketinin birliği olarak ele alan temel marksist-leninist düşünce, komünistler için kanıksanmış boş bir söz kalıbı değil, fakat canlı bir içerik ve pratik bir devrimci gelişme sürecinin ifadesiydi.

Net bir sosyalizm perspektifine ulaşan, işçi sınıfının tarihsel ve güncel hedeflerini genel bir çerçeve içinde doğru saptayan komünistler için, bu ideolojik gelişmenin pratik boyutu, ona sınıf hareketinin politik-örgütsel gelişimini sağlama çabasıyla kopmaz bağlar içinde politik-örgütsel bir gerçeklik kazandırmaktı. Komünistler güç ve olanaklarının en sınırlı olduğu başlangıç anından itibaren bu tür bir pratik çaba içinde oldular. Sosyalizmin işçi sınıfın hareketiyle birliğinin bu kesintisiz çaba içinde gerçekleşeceği, partinin bu birliğin cisimleşmiş bir politik-örgütsel ifadesi olarak inşa edileceği ve ancak böyle inşa edilmiş bir partinin sınıfın devrimci öncüsü olarak nitelenmeye hak kazanabileceği perspektifiyle hareket ettiler.

Hareketimiz, teorik programatik sorunlarda yaşanan suskunluktan dolayı kendini daha çok politik örgütsel sorunlarda gösteren tasfiyeci akıma karşı başından itibaren sistematik bir mücadele yürüttü. "SHP solculuğu"na saldırdı. Legalist eğilimin içyüzünü sergiledi ve örgütsel sonuçlarına işaret etti. Demokrasi mücadelesini stratejik eksen olarak ele alan reformist politik taktikleri eleştirdi. Bunun sendikalizm, kendiliğindencilik ve kuyrukçulukla organik ideolojik bağlantılarını gösterdi.

İdeolojik belirsizliğin, ideolojik ayrım çizgilerini küçümsemenin ve önemsizleştirmenin, politik iddiasızlığın ve güçsüzlük ruh halinin çok özel bir kuvvet kazandırdığı liberal birlik eğilimine karşı doğru ilkesel tutum ve etkili bir mücadele hareketimizin bir başka temel ayıredici özelliği oldu.

Temel ideolojik-politik sorunlardaki devrimci konum ve tutum, beraberinde illegal temeller üzerinde inşa edilmiş bir örgüt/parti kavrayışı ve pratiğini getirdi. Komünistlerin en amansız mücadeleyi tasfiyeci legalizme karşı vermeleri bu açıdan bir rastlantı değildir. Bu ihtilalci bir örgüt yaratma kararlılığının ideolojik mücadele cephesindeki yansımasıdır.

Komünistler, bu ideolojik konumla tutarlı olarak, yeni bir hareket olmanın tüm güçlüklerine ve olanaksızlıklarına aldırmaksızın, illegal araç ve yöntemlere öncelik tanımak konusunda tavizsiz davrandılar. Bunu, illegal temeller üzerinde yükselmesi gereken bir örgütlenme ve çalışma tarzının zorunlu bir koşulu saydılar. Fakat asla legaliteyi küçümsemek türünden bir zaafa da düşmediler. İllegalite ile legalite arasındaki zorunlu diyalektik ilişkiyi doğru bir kavrayışla ele aldılar. İllegal bir temelin yaratılmasındaki ilk başarıların harekete legaliteyi en etkin ve amaca en uygun bir biçimde kullanma olanağı vereceği bilinciyle hareket ettiler ve süreç içinde bunu somut faaliyetleriyle kanıtladılar.

Ve nihayet, geleneksel hareketten kopuşu yeni bir örgüt kültürünü geliştirmek sahasında da gerçekleştirmek için mücadele ettiler. Bu konuda geleneksel küçük-burjuva örgütlerin olumsuz pratiğinden olduğu kadar, uluslararası komünist hareketin yaşadığı bürokratik yozlaşmanın derslerinden de öğrenmeye çalıştılar. Elbette devrimci bir örgüt yaşamı ve değerler sistemi yaratma sorununu sağlam bir ideolojik çizgi, militan bir devrimci mücadele pratiği ve devrimci sınıfla kopmaz bağlar biçimindeki temel önkoşullardan ayrı ele almak hatasına düşmediler. Ancak bu sayede sağlam ve kalıcı bir temele oturabileceği gerçeğini gözden kaçırmaksızın, örgüt içi yaşamı düzenleyen ilke ve esaslara, gelenek ve değerler sistemine özel bir önem verdiler. Bu çaba, daha şimdiden bize geleneksel örgütlerden farklı bir değerler sistemi ve davranış pratiği kazandırmış bulunmaktadır.

* * *

Hareketimizin bugüne kadarki gelişme süreci içinde yarattığı ideolojik ve örgütsel birikimi hiçbir biçimde küçümsemiyoruz. Biz onu en elverişsiz koşullarda ve büyük emekler pahasına oluşturduk. Hazır devralmadık; geleneksel hareketin düşünce ve pratiğinin devrimci eleştirisi temelinde ulaştığımız ideolojik kimlik ve bunun ürünü olan politik mücadele çizgisi sayesinde adım adım yarattık.

Bununla birlikte gerek ideolojik ve gerekse örgütsel cephede, bugün parti düzeyi ile bugünkü durumumuz arasında henüz katedilmesi gereken ciddi mesafeler bulunduğunu düşünüyoruz. Ve eğer, ideolojik ve örgütsel cephede, içinde bulunduğumuz yılda sıçrama olarak tanımlanabilecek bir gelişme temposuna ulaşamazsak, bu mesafeyi tüketemeyeceğimizin de bilincindeyiz.

Tam da bu nedenle, bugüne kadarki birikimimizi ve onun ifade ettiği üstünlükleri hiçbir biçimde küçümsemeden ve gözden kaçırmadan, konferansımız, dikkatini esas olarak zaaf ve yetersizliklerimiz üzerinde yoğunlaştırmıştır. Konferansımızın gündemini, çok büyük bir bölümüyle pratik siyasetteki yetersizliklerimiz ile örgüt cephesindeki sorunlarımız oluşturmuştur. Bu bilinçli tutum, içinde bulunduğumuz gelişme evresinde, partileşme sürecinin asıl zayıf kalan cephesinin pratik gelişme cephesi olduğu değerlendirmesinin bir ürünüdür.

Pratik cephe, daha somut olarak, partileşme sürecinin sınıfın öncüsünü kazanma ve örgütsel yapımızı fabrikalar zeminine oturtma olarak tanımladığımız boyutu, hala da belirgin bir zorlanma ve zayıflık yaşadığımız bir alandır. Pratik siyasette ustalaşmak ve örgütsel yetersizliklerimizi aşmak, bizim için tam da, sınıfla birleşme sürecinde öncü kimliği oluşturacak bir ilk anlamlı mesafeyi alabilmek bakımından özel bir önem taşımaktadır.

Buradaki ilişki elbetteki tek yönlü değildir. Sınıf çalışmasına özel bir tarzda yüklenmedikçe ve bunda pratik ilerlemeler sağlamadıkça, ne pratik siyaset ve çalışmada ustalaşmanın, ve ne de, bugünkü şekliyle bir dizi örgütsel zaafı giderebilmenin olanaklı olamayacağı bizim için yeterince açıktır. Tüm sorun, bizzat sınıfı devrimcileştirme pratik çabası ve mücadelesi içinde, kendi devrimci örgütsel kimliğimizi geliştirmek ve yetkinleştirmektir. Sınıfı devrimcileştirme çabasını bugün daha çok ideolojik konumda ifadesini bulan kendi sınıf devrimcisi kimliğimize somut bir devrimci proleter içerik kazandırmak bilinciyle yürütebilmektir.

Elbette bu perspektif bizim için yeni değildir. Örneğin "Komünist Bir Siyasal Sınıf Örgütü İçin!" başlıklı belgede bu sorun şöyle özetlenmişti:

"EKİM'de kazandığı güçleri yeniden biçimlendirme sorunu, bu güçlerin ortaya konulmuş bulunan partileşme çizgisi doğrultusunda bir pratik seferberliği görevi ile örtüşür. Bu pratik görev, sınıfı eksen alan, ısrara dayalı sürekli ve sistemli bir politik faaliyetten başka bir şey değildir. Çok daha somut ifade edersek, sözkonusu olan, işçi sınıfı içinde belirlenmş alanları ve fabrika birimlerini ısrarlı ve sürekli bir biçimde "döven" bir politik faaliyet çizgisine oturmaktır. Örgütsel biçimlenmemiz ancak bu faaliyet içinde asıl şekline kavuşacaktır. İdeolojik planda proleter sosyalizmi perspektifine ulaşmış kadroların, pratikte **sınıf devrimciliğine** uygun bir yeniden biçimlenmesi ancak bu faaliyet içinde gerçekleşecektir. Sınıfın en ileri, sınıf bilincine ulaşmış devrimci öğeleri bize ancak bu tür bir çabanın ürünü olarak akacak, saflarımızı devrimci sınıfsal özellikleriyle güçlendirebileceklerdir. Bu süreç, bu tür bir çalışma, bir yanıyla sınıf öncülerini bize iterken, öteki yönüyle sınıf kitlesi üzerindeki politik etkimizi günbegün artıracak, yayacaktır. Politik ve örgütsel kültürümüz, mücadele değerlerimiz, ihtilalci geleneklerimiz de, sınıfı devrimcileştirme çabasında ifadesini bulan bu pratik mücadele süreci içinde oluşacak, gelişecek, yerleşecektir. **Fabrika hücreleri temeline kavuştuğu ölçüde** gerçek bir komünist sınıf örgütü olarak adlandırılmaya hak kazanacak bir devrimci sınıf partisi de, ancak bu çizgide bir çabanın ürünü olabilecektir."

Bununla birlikte, sorunun bu açıklıkta ortaya konulduğu bir dönemde örgütümüzün içinde bulunduğu somut durum ve yaşadığı sorunlar, onu bu doğrultuda kararlı bir çaba gösterebilmekten alıkoyuyordu. Tasfiyeciliğin tasfiyesi ve onu izleyen yeniden toparlanma dönemi, bu doğrultuda ilk ciddi çabaların da ortaya konulduğu ve sınıf çalışmasında anlamlı bazı ilk adımların atılabildiği bir dönem oldu. 3. Genel Konferansımız bu dönemin ardından ve onun yarattığı gelişme birikimi üzerinde toplandı. Ve bugün, sınıf hareketinin politik ve örgütsel gelişmesini hızlandırmak, bu çalışma içinde ileri işçileri sosyalizme kazanmak ve örgütsel varlığımızı bu çalışmaların yürütüldüğü fabrika birimleri zeminine oturtmak ve nihayet bu toplam çalışma içinde tüm örgütümüzü ve tüm kadrolarımızı sınıf devrimciliği çizgisinde yeniden şekillendirmek olanaklarına ve önkoşullarına önemli ölçüde sahibiz. Gelinen aşamada bizim için sorun, perspektiflerde kesin bir ısrarı, bunun gerektirdiği iradeyi ortaya koyabilmek sorunudur.

Örgütümüzün genel politikalarımızı özgülleştirme ve faaliyet alanının somut sorunlarıyla başarılı bir biçimde birleştirme anlamında, pratik siyasette de belirgin bir yetersizliği var. Bu yetersizlik sınıf çalışmamızın en önemli güçlüklerinden ve dolayısıyla yürüttüğümüz pratik çalışmanın yeterli sonuçları verememesinin en önemli nedenlerinden biridir. Bundan dolayıdır ki, Konferansımız bu sorunu değişik yönleriyle ele alıp tartışmaya ayrı bir önem vermiştir. Geçmiş pratiğimizi bu açıdan irdelemiş, bundan sonuçlar çıkarmıştır.

Başarılı bir devrimci pratik siyasetin temel önkoşulu, devrimci mücadelenin stratejik ve taktik sorunlarında ideolojik ve ilkesel bir açıklığa sahip olmaktır. Bu olmadığı sürece, pratik siyasal çalışmanın kendi içinde bir başarısı olsa bile, bu çalışma temel amaçlara ve stratejik hedeflere doğru bir biçimde bağlanamadığı için, genel devrimci siyasal mücadele açısından fazla bir anlam taşımaz ve kalıcı sonuçlar da yaratmaz. Hiçbir somut siyasal ya da pratik sorun yoktur ki, gerisinde temel bir ideolojik yaklaşım ya da devrimci ilke sorunu olmasın. Temel ve taktik sorunların ideolojik çerçevesi konusunda belirsizlik içinde olanların pratik çalışmadaki kendiliğindenciliği tam da bu basit fakat temel önemde gerçeğin gözden kaçırılmasından kaynaklanır.

Hareketimizin temel meselelerde ideolojik ve ilkesel açıklık sorununa verdiği özel önem de buradan gelmektedir. Ve kuşku yok ki, bu alandaki başarımız ölçüsünde, pratik siyasette başarılı olmanın da en temel önkoşuluna sahibiz demektir. Ne var ki ideolojik açıklıktan doğan genel siyasal sonuçlara bir uygulama gücü kazandırabilmek onları somutlayıp özgülleştirmek ölçüsünde olanaklıdır. Demek oluyor ki, bu genel siyasetlerin dönemin özelliklerine, siyasal olayların akışına, siyasal güç ilişkilerindeki değişimlerin seyrine, ve en nihayet, hedeflenen kitlenin somut durumuna ve özgül sorunlarına doğru ve başarılı bir biçimde uygulanabilmesi gerekir. Somut politikalar geliştirmek sorunu bu tür bir çaba içinde gerçek anlamını bulur.

Konferansımız, bugünün Türkiye'sinde gündemi oluşturan tüm politik sorunları, içinden geçmekte olduğumuz siyasal süreçle de bağlantılı bir biçimde ele almış ve özgül yaklaşımlar geliştirmeye çalışmıştır. Fakat hareketimizin pratik siyasetteki yetersizliğinin kaynaklarının doğru anlaşılabilmesi için de, şu temel gerçeğe özellikle dikkat çekilmiştir. Genel politikaları özgülleştirmeyi, onlara bir uygulama gücü kazandırmayı kolaylaştırmanın bir yönü, elbette bu politikaları mümkün mertebe ayrıntılılarda işlemektir. Fakat buna sıkı sıkıya bağlı bir öteki yönü ise, bir politik yaklaşımı ayrıntılarda işleyebilmenin çok büyük ölçüde, onun konulmuş bulunan genel çerçevesinden çıkan ilk sonuçları pratiğe geçirme çabasından geçtiğini bir an bile unutmamaktır. Pratikte sorunların içine gerçek anlamda girilmedikçe, pratik çalışma içinde sorunların pratik yönüyle bizzat karşı karşıya kalınmadıkça, bizzat bunun yaratacağı zorlanma ve ortaya çıkaracağı somut ihtiyaçlar doğrultusunda bir genel politik yaklaşımı ayrıntılarda işlemek, somut ve özgül bir politika olarak geliştirmek de mümkün olmayacaktır.

Temelde bu teorik gelişme ile pratik çalışma arasındaki kendine özgü bir diyalektik ilişki sorunudur. Teorik çalışmanın pratik çalışma ve mücadelenin ortaya çıkaracağı sorunların ihtiyaçlarına yöneltilmesi de ancak bu ölçüde kolaylaşabilecektir. Özetle, pratik siyasette ustalaşmak sorunu, bizim için çok büyük ölçüde pratik çalışmamızı geliştirmek ve zenginleştirmek somut çabası içinde (teoride ve pratikte) gerçek çözümünü bulabilecektir.

* * *

Hareketimiz 1987 yılında ortaya çıktığında, 12 Eylül sonrasının ilk ciddi işçi eylemleri de grev hareketi biçiminde kendini göstermeye başlamıştı. İşçi hareketindeki bu yeni gelişme '91 yılı başına kadar kesikli fakat sürekli büyüyen dalgalar halinde sürdü.

Ne var ki, yeni dönem sınıf hareketinin bu ilk gelişme döneminden hareketimiz elle tutulur herhangi bir somut kazanım elde edemedi. Zira bunu başaracak bir ideolojik ve örgütsel ön hazırlıktan yoksundu. Yeniydi, çok güçsüzdü, olanakları çok sınırlıydı ve Merkez Yayın Organı dışında herhangi bir araçtan yoksundu. '89 yılı baharı geniş çaplı işçi eylemlerine sahne olurken, bizim kalıcı bir ilk örgütlenmeye geçişimiz bile ancak aynı yılın sonuna denk gelebildi.

İdeolojik ve örgütsel gelişmede belli bir ilk mesafeyi katedip bu temel üzerinde I. Genel Konferansımızı topladığımız bir sırada ise, bu kez işçi hareketi hız kesti, bir durgunluk ve gerileme dönemine girdi. Sınıf hareketine artık nihayet etkin bir çalışmayla yöneleceğini düşündüğü bu aynı evrede, örgütümüz beklenmedik bir iç bunalıma girdi ve yıkıcı bir tasfiyeci girişimle yüzyüze kaldı.

Sınıf hareketinin yerel mücadelelerle yeniden canlanmaya başladığı sonraki evre, hareketimiz için de tasfiyeci tahribatı giderme, yeniden toparlanma ve güç biriktirme dönemi oldu. Bu dönem 3. Genel Konferansımızla noktalanmış bulunuyor. Şimdi gelişmenin çeşitli alanlarında yaşayacağımız atılımlarla parti inşa sürecini hızlandırabileceğimiz bir birikime sahibiz.

Tam da böyle bir dönemde Türkiye'de siyasal olaylar hızlanıyor ve yeni bir kitle hareketliliği yaşanıyor. İşçilerin bu hareketlilikte özel bir ağırlıkla yer alacağından kuşku duymuyoruz. Ve geçmişten farklı olarak, bugün biz ideolojik ve örgütsel cephede önemli bir birikime ve hazırlığa sahibiz. Bu aynı zamanda, sınıf hareketindeki yeni gelişmeden bu kez mutlaka en iyi biçimde yararlanabilmek için uygun önkoşullara sahip olmak anlamına geliyor.

Bir yanda politik mücadele alanına sıçramanın sancıları içindeki bir işçi hareketi ve öte yanda parti kimliği kazanmanın eşiğinde bulunan, fakat bunu sınıf hareketiyle buluşmada yaşayacağı bir sıçramalı gelişme ile sıkısıkıya ilişkilendiren bir komünist hareket gerçeği - bugün durumu böyle görüyoruz.

Sınıf hareketinin, sancısını çektiği sıçramayı kolaylaştıracak bir öncü devrimci müdahaleye ihtiyacı var. Hareketimizin ise, sınıf hareketine bu tür bir öncü müdahale içinde dönüşmeye, kendi gerçek siyasal-sınıfsal ortamını bulmaya, militan sınıf kimliğini geliştirmeye ve gerçek örgütsel zeminine oturmaya ihtiyacı var.

Bunlar nesnel olarak örtüşen ihtiyaçlardır. Her şey komünistlerin kendi görev ve sorumluluklarına bu bilinçle sarılmalarına bağlıdır. Bu doğrultuda elde edilecek her başarı bizi adım adım partiye yaklaştıracaktır.

Her şey parti için!
Her şey devrimin ve sosyalizmin ancak parti ile elde edilecek zaferi için!

EKİM 3. Genel Konferansı
Mart 1995

1 Mayıs'ta mücadele alanlarına, kavga barikatlarına!

İşçi sınıfının zorlu mücadelelerle ve bedeller ödeyerek kazandığı bir kavga günüdür 1 Mayıs... Sermaye cephesi ile emek cephesinin karşı karşıya geldikleri, birlik, dayanışma ve mücadele bayrağını daha da yükselttikleri bir hesaplaşma günüdür...

Düzenin krizinin alabildiğine derinleştiği, işçi sınıfı, emekçi kitleler ve Kürt halkına karşı saldırılarını daha bir yoğunlaştırdığı bir dönemde kutlayacağız 1 Mayıs'ı...

Gazi katliamının da ortaya koyduğu gibi, bugün düzen cephesi işçi sınıfı ve emekçi kitlelere karşı her cephede açık bir savaş ilan etmiş bulunuyor. İçine düştüğü kriz batağından çıkabilmek için sömürüyü daha da yoğunlaştırmaktan, kölelik zincirlerini daha fazla sıkmaktan, daha çok baskı ve teröre başvurmaktan başka bir çözüm yolu bulamıyor. Açık bir sindirme, yıldırma ve böylece boyun eğdirme operasyonudur sözkonusu olan. Bir yandan kitleleri daha çok açlığa ve sefalete mahkum eden yoğun bir ekonomik saldırı kampanyası yürütülürken, öte yandan askeri, polisi, kontr-gerillası, sivil faşist beslemeleri vb. ile uygulanan baskı ve şiddet daha da çeşitlendirilip yaygınlaştırıyor.

Ancak sermaye düzeni yalnızca terör politikalarıyla işçi sınıfı ve emekçi kitleleri denetim altında tutmanın mümkün olmadığını da çok iyi biliyor. Terör ve ekonomik saldırı politikalarının bunalttığı emekçi kitlelerde biriken öfke ve hoşnutsuzluğu yanlış kanallara akıtmaya ve saptırmaya çalışıyor. Bunun için her yol, yöntem ve aracı kullanıyor. Gazi provokasyonunda olduğu gibi en kirli silahlarını devreye sokmaktan çekinmiyor. Kürt-Türk, Alevi-Sünni, şeriatçı-laik vb. sahte ayrımları kışkırtarak yürüttüğü gerici-ırkçı şoven ideolojik propaganda kampanyalarıyla işçi sınıfı ve emekçilerin bilincini çarpıtarak yanlış hedeflere yönlendirmeye çalışılıyor. Dinsel gericilik besleniyor, reformizme güç veriliyor. Medya, sendika ağaları, sol içindeki uzantıları vb. ile karşımıza dikilen gerici barikatlar sürekli olarak tahkim ediliyor. Doğu Perinçek'inden Alevi dedelerine ve tarikat şeflerine kadar uzanan bir yığın gerici güçten yararlanılarak en hain barikat bilincimizde örülmeye çalışılıyor.

***

1 Mayıs'ı önceleyen Gazi direnişi düzenin yalnızca baskı ve terörüne değil, ideolojik saldırı kampanyasına karşı da en etkili yanıt olmuştur. Düzenin çürümüşlüğünü olduğu kadar açmazlarını da açık bir biçimde ortaya koyan bu provokasyon, Türk-Kürt, Alevi-Sünni tüm Gazi emekçilerinin kararlı militan direnişleriyle boşa çıkarılmıştır.

Devletin Gazi provokasyonun Newroz ve 1 Mayıs öncesine denk düşürülmesi son derece bilinçli bir davranışın ürünüdür. Provokasyon hesaplanan sonuçlara yol açsaydı, bunun yaratacağı moral yıkım ortamında Newroz ve 1 Mayıs'ın da etkili bir şekilde kutlanmasının önüne geçilmiş olacaktı. Ama bu kirli silah geri tepmiştir. Kitlesel, militan ve en önemlisi doğru hedefe yönelen görkemli bir direniş düzenin tüm hesaplarını altüst etmiştir.

Gazi emekçileri barikatlarda yaktıkları direniş ateşi, yükselttikleri mücadele bayrağı ile tüm emekçilere izlenmesi gereken yolu göstermişlerdir. Devrimci eylemleriyle düzenin baskı ve terörünün nasıl etkisizleştirilebileceğini ortaya koymuşlardır. Düzenin her cephede yoğunlaştırdığı saldırılara karşı dişe dişe bir mücadele yürütmeden, bedel ödemeyi göze almadan haklarımızı almamızın, özgürlüğü kazanmamızın mümkün olmayacağını göstermişlerdir. Barikatların emekçi yakasında yaşanan özgürlük onlarca şehit verilerek kazanılmıştır. Kararlı ve ödünsüz bir direniş karşısında korku ve panik içine düşen düzen cephesi geri adım atmak zorunda kalmıştır. Bedel ödenerek verilen bir mücadelenin başarısıdır bu.

Bugün 1 Mayıs'a bir moral yıkımla değil, bu onurlu direnişin kazanımlarıyla giriyoruz. Birliğin, mücadelenin ve dayanışmanın son derece anlamlı bir örneği olan bu direniş bize mücadelenin yolunu göstermiştir. Direnişçilerin canları ve kanlarıyla açılan bu yolda yürümeyi başardığımızda, düzenin önümüze ördüğü tüm

gerici barikatları parça parça edebileceğiz.

Dün Kürtdistan'da çakılan küçük bir kıvılcım kısa sürede bu toprakları bir yangın yerine çevirmiş, sömürgeci egemenliğe önemli darbeler vurmuştur. Bugün Gazi'nin barikatlarında tutuşturulan ateş de, bu baskı, sömürü ve ücretli kölelik düzenini temellerinden dinamitleyecek bir mücadelenin başlangıcı olabilmelidir. Bu doğrultuda 1 Mayıs'ta safları daha bir sıklaştırmalı, emekçi barikatlarını daha bir sıkı örmeliyiz. Gazi barikatlarındaki mücadele kararlılığını 1 Mayıs alanlarına taşımalıyız. Gazi emekçilerinin yükselttikleri direniş bayrağını 1 Mayıs alanlarında dalgalandırmalıyız.

* * *

Her yıl olduğu gibi bu yıl da, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki uzantıları olan sendika bürokratları, 1 Mayıs'ın devrimci içeriğini boşaltarak onu bir mücadele günü olmaktan çıkarmaya çalışacaklardır.

Oysa 1 Mayıs, emek cephesinin sermaye cephesi ile hesaplaşma günüdür. Karşı karşıya gelen, çıkarları taban tabana zıt iki sınıftır. Üretim araçlarını ellerinde toplayan bir avuç asalak, milyonlarca emekçinin ürettiklerine el koyarak tam bir safahat içinde yaşarken, bu değerleri üretenlerin payına düşen ise yoksulluk ve sefalet olmaktadır. Bugünkü kriz batağı yoksulluğu ve sefaleti daha da derinleştirmekle kalmamakta, daha şimdiden bir milyona yakın işçi sokağa atılarak açlığa terkedilmiş bulunmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçilere "fedakarlık" çağrıları yapılırken, kapitalist tekeller karlarına kar katmaktadırlar. Özelleştirmeler ve yeni paketlerle daha da yoğunlaştırılan bu saldırıların başarıyla uygulanmasında en büyük hizmeti ise sendika bürokratları yapmaktadırlar. Saflarımızda biriken tepki ve hoşnutsuzluğun devrimci mücadele kanallarına akmasını engellemek için her yol ve yöntemi kullanmaktadırlar. Mengen'de, 3 Ocak'ta, 20 Temmuz'da hep bu hain barikat dikildi karşımıza. Bu barikatı aşamadığımız içindir ki, gelişen mücadelemiz hep bir kırılmaya uğradı.

Sermayenin saldırılarını püskürtecek etkili ve kararlı bir mücadele yükseltebilmek için bu gerici barikatı parçalamak zorundayız. Geçen yıl bu doğrultuda anlamlı bir adım attık, bu hainlerin 1 Mayıs'ı ehlileştirme çabalarını boşa çıkardık. Sermaye düzeninin resmi marşı değil 1 Mayıs Marşı yankılandı alanda. Mücadele şiarları yükseltildi hep bir ağızdan. Bu 1 Mayıs'ı da adına layık bir mücadele günü olarak kutlamalıyız.

İşçi sınıfının en etkili silahı örgütlü politik gücü ve kitlesel militan eylemliliğidir. Bunun içindir ki sermaye düzeni bir yandan bizi sahte ayrımlarla bölerek güçten düşürmeye, öte yandan ise "provokatörler", "kışkırtıcılar" gibi demagojilerle devrimci ve komünistlerden yalıtarak öncüsüz bırakmaya çalışıyor. Gazi emekçileri yalana dayalı tüm bu propagandaları boşa çıkartmış, militan kitlesel eylemleriyle düzen güçlerini acz içinde bırakmışlardır. Fakat onlar asıl aczi, bugün kendiliğinden patlayan öfke örgütlü bir güce dönüştüğünde yaşayacaklardır. Yarın milyonlardan oluşan bir emek ordusu örgütlü politik bir güç olarak burjuvazinin karşısına dikilmeyi başardığında, bu çürümüş düzenin ölüm çanları da çalmaya başlayacaktır. 1 Mayıs'a bu bilinçle hazırlanalım! Mücadele ve direniş komitelerinde örgütlenerek 1 Mayıs'ta saflarımızı daha bir sıkılaştıralım! Devrimciler ve komünistlerle birleşerek politik mücadele şiarlarıyla dolduralım alanları!

Bugün sömürgeci sermaye devleti, kardeş Kürt halkına karşı kitlesel bir imha savaşı yürütüyor. En akılalmaz ve sınır tanımaz bir vahşeti tırmandırmasına rağmen, Kürt halkının yükselttiği ulusal özgürlük ve eşitlik mücadelesini boğmayı başaramıyor. Ancak işçi sınıfı bu kirli savaşın hala edilgen bir seyircisi olmayı sürdürdüğü içindir ki, Kürt halkı büyük acılara ve fedakarlıklara katlanmak zorunda kalıyor. Tüm ezilenlerin öncüsü olarak işçi sınıfı 1 Mayıs'ta Kürt halkının bu haklı ve meşru mücadelesine kararlılıkla sahip çıkmalıdır.

1 Mayıs'ta güçlü bir emekçi barikatı olarak çıkalım sermaye düzeninin karşısına!.. Daha güçlü bir şekilde dolduralım alanları!.. Daha gür bir sesle haykıralım mücadele şiarlarını!.. Kürdistan'da yürütülen kirli savaşın, Gazi ve Ümraniye emekçilerine çevrilen hain kurşunların, gözaltında, işkencede, faili "meçhul" cinayetlerde, yargısız infazlarda katledilenlerin hesabını soralım bu çürümüş düzenden!.. Tüm temel demokratik hak ve özgürlükler için yükseltelim sesimizi!.. Daha çok açlık, yoksulluk ve işsizlik demek olan yeni İMF paketlerine ve özelleştirme saldırılarına karşı duralım!.. "Genel grev-genel direniş!" şiarını daha kararlı bir biçimde yükseltelim!..

1 Mayıs'ta kavga alanlarına çıkalım!

Kitle hareketi ve öncü müdahale

Türkiye yeni bir döneme girmiştir. Gazi'de yaşanan büyük halk direnişi, kitle hareketinin yeni bir aşamaya doğru geliştiğinin ifadesidir. Emekçi sınıfların bağrında kaynayan hoşnutsuzluk ve öfke birikimleri kendine yol aramakta ve bulduğunda beklenmedik bir şiddette patlamaktadır. Gazi ve Ümraniye olayları ile buna paralel olarak ülkenin dört bir yanında gelişen tepkiler, önümüzdeki süreçte mücadelenin sıcak biçimler kazanabileceği, militan ve kitlesel direnişlere, yerel ve genel eylemlere, düzenin militarist güçleriyle göğüs göğüse çarpışmalara varabileceğini göstermiştir.

Ne var ki, içinde bulunduğumuz süreci karakterize eden yalnızca kitle hareketinin varmış olduğu yeni boyut değildir. Sermaye düzeninin ekonomik ve siyasal planda sürüklendiği batak da giderek ağırlaşmaktadır. Dün kriz içinde bulunan ekonomi, 5 Nisan Kararlarının yıldönümünde iflas noktasına gelmiştir. Krizden çıkış imkanları tükenmiştir. bugünkü durumu sürürmenin biricik yolu ise, emekçi sınıflara yönelik yeni, dünden daha ağır bir ekonomik ve siyasal saldırı paketini gündeme getirmektir. Bu ise, objektif olarak, zaten kaynama noktasına gelen sosyal patlama dinamiklerinin daha da kışkırtılması ve harekete geçirilmesi anlamına gelecektir.

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler 5 Nisan saldırısına gerekli biçimde yanıt veremediler. Fakat bugün durum bir çok açıdan farklıdır. Emekçi kitleler herşeyden önce geçmişin deneyimlerine sahiptir. 5 Nisan saldırısının tahribatını sefalet dolu yaşamlarında iliklerine kadar yaşamaktadırlar. Dahası, Gazi direnişi onları sarsmış, önlerine yeni ufuklar açmıştır.

Düzen cephesi gelişecek bir sınıf hareketini yumuşak yöntemlerle göğüsleme koşullarından büyük ölçüde mahrumdur. Sıfırdan eksiye geçen ekonomisiyle herhangi bir taviz veremez durumdadır. Gazi katliamıyla, olası bir kitle mücadelesini hangi yöntemlerle bastırmaya kalkışacağını bugünden gösteren faşist rejim, açıktır ki, önümüzdeki dönemde devlet terörü ve ideolojik saldırı silahına daha sıkı sarılacaktır. Ne var ki, gelinen aşamada silahların geri tepme olasılığı hayli yüksektir.

Gazi provokasyonuna ve katliamına karşı emekçi kitlelerin radikal direnişleri ve militan tepkileri ortadadır. 12 Eylül'den bu yana Türkiye metropollerinde ilk defa düzenin militarist güçleriyle kitlesel bir tarzda çatışan Gazi emekçi halkı, toplumu kuşatan korku ve yılgınlık atmosferini yırtmıştır. Terör kuşatmasının kararlı ve militan bir direnişle geriletilebileceğini, saldırıların püskürtülebileceğini göstermiştir. Bu kararlı direniş sayesinde faşist sermaye düzeninin ve militarist güçlerinin gerçek yüzü tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Barikatlar safları ayrıştırmış, direnen emekçilerin dostunu düşmanını tanımasına yolaçmıştır. Bu deneyim işçi ve emekçi sınıfların hafızalarına kazınmıştır. Kısacası Gazi direnişi emekçi kitlelerin düzenin gerçek yüzünü görmesini kolaylaştırmıştır.

Güney Kürdistan işgalinin böyle bir atmosferde devreye sokulması, daha baştan sermaye düzeninin aleyhine olmuştur. Devlete karşı gittikçe soğuyan, düzenden psikolojik olarak uzaklaşan, onun emek düşmanı, terörist karakterini dolaysız olarak yaşayan emekçi kitleler, kirli savaşın anlamsızlığına, çıkışsızlığına ve haksızlığına karşı giderek tepki duymaya başlamıştır. Gelinen aşamada, kimse Güney Kürdistan işgalinin herhangi bir "başarı" sağlayacağına inanmamaktadır. Kaldı ki emekçi sınıfların duyarlılığı bugün artık, "vatanın bölünmez bütünlüğü" üzerine değil, kirli savaşın ve işgal harekatının emekçi kitlelere getireceği ekonomik ve siyasal faturalar üzerinde odaklaşmaktadır. Kürdistan'da ne askeri ne de psikolojik planda herhangi bir başarı elde edemeyen sermaye düzeni, buna rağmen düne kadar Türkiye metropollerinde psikolojik üstünlüğünü koruyabilmişti. Ne var ki, bugün burada da rüzgar ters yönde esmeye başlamıştır.

Tüm bu olgular, sınıfı hareketini partili mücadeleye, partili mücadeleyi devrim ve sosyalizme taşımak iddiasında olan komünistlerin faaliyetleri açısından son derece zengin ve önemli imkanlar anlamına gelmektedir.

Yukarıda anahatlarıyla çizilen tablo düzenin yumuşak karnını da ortaya koymaktadır. İktisadi ve siyasal saldırılar, devlet terörü, Kürdistan'daki kirli savaş ve sömürgeci işgal, tüm bunlar siyasal teşhir, ajitasyon ve propaganda faaliyetimizin yoğunlaşması gereken temel halkaları olmak durumundadır.

Emekçi saflarda şovenizmin etkisini kırmak, kirli savaşa karşı aktif bir sınıf tavrı geliştirmek, Türkiye işçi sınıfının politikleşmesi açısından özel bir öneme sahiptir. Önümüzdeki dönemde kirli savaşa karşı yükselecek hoşnutsuzluk, yüklenilmesi, derinleştirilmesi ve bilinçli bir tepkiye dönüştürülmesi gereken temel halkaların başında gelmektedir. Türk sermaye devleti Güney Kürdistan'da ABD emperyalizminin taşeronluğunu üstlenmiştir. Bu işgale karşı sürdürülecek etkin bir teşhir ve karşı propaganda faaliyeti, '80 öncesinde emekçi sınıflarda önemli bir güce sahip anti-emperyalist mücadele dinamiklerini yeniden ve doğru bir çizgide harekete geçirmek açısından da özel öneme sahiptir.

Son dönemde yaşanan gelişmeler içerisinde, sınıf mücadelesi açısından en sarsıcı ve önemlisi kuşkusuz ki Gazi katlimadır. Bu olay, devlet terörü ile düzenin emek düşmanı karakteri arasındaki kopmaz bağı sergilemek ve düzene karşı sınıf kinini kışkurtmak açısından son derece zengin malzemeler sunmaktadır. Gazi halkının ortaya koyduğu militan direniş, düzenin terörü ve şiddeti karşısında radikal bir mücadele çizgisini propaganda etmek, yaymak ve geliştirmek açısından döne döne işlenmesi gereken önemli bir örnek olmuştur. Gazi'de geliştirilen barikat savaşı, önümüzdeki dönemde işçilere bu türden radikal ve militan mücadele biçimlerini taşımanın yolunu açmıştır. Barikat savaşı kitle mücadelesinin yeni bir evresidir ve döne döne işlenmesi gerekmektedir.

Gazi olaylarından sonra toplumda yükselen anti-faşist demokratik mücadele dinamikleri, hem proletaryanın dikkatini bu türden toplumsal sorunlara çekmek ve hem de sözkonusu dinamikleri proleter sınıf savaşımının yedekleri haline getirmek açısından özel bir önem taşımaktadır. Bu sorunlara ilişkin sınıfın öncü kesimlerinde ideolojik açıklıklar sağlamak ve somut politikalar geliştirmek önümüzdeki dönemin temel görevleri arasındadır.

Hızlanan gelişmelerin yarattığı sıcak siyasal atmosfer, bir bütün olarak geniş işçi ve emekçi kitlelerin dikkatini politik olaylar üzerinde odaklaştırmak için uygun bir ortam hazırlamaktadır. Kirli savaş, devlet terörü, sivil faşist saldırılar vb. gelişmeler bugün politik gündemi oluşturuyor. Sınıfın aralıksız olarak yaşadığı azgın ekonomik saldırılar ile toplumsal yaşamı kuşatan siyasal sorunlar arasındaki dolâysız bağı gözler önüne sermeyi kolaylaştırıyor. İşçileri politik mücadeleye yöneltmek için zengin olanaklar sunuyor. Bugün sınıfın dinamik kesimleri sendikalist-ekonomist politikalara değil, devrimci politikaya ilgi göstermektedir. Bu açıdan sermayenin topyekün saldırılarının yeniden tırmandırıldığı şu dönem, yalnızca sınıfa radikal bir çıkış yolu gösterecek politik bir önderlik ortaya koyabilmek her zamankinden yakıcıdır. Bu ise ancak siyasal gelişmelerin içinde bizzat yer alarak, sınıfla eylem içinde ve direniş alanlarında kucaklaşarak, burada militan bir öncü inisiyatifi göstererek olanaklı olabilir. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen kesimlerin ekonomik ve demokratik taleplerine sahip çıkan ve bunu genel hedeflere bağlayan bir devrimci politika hattı izlemeliyiz. Ekonomik ve demokratik mücadeleyi stratejik hedeflere, devrim ve sosyalizm mücadelesine bağlayan sloganlarımızı ancak ısrarlı ve etkin bir tarzda sürdürülen bir faaliyetle yaygınlaştırabiliriz. Bunları bizzat eylem ve kavga alanlarında yazılı-sözlü bir ajitasyon-propaganda faaliyetiyle sınıf hareketine mal edebiliriz.

Öyleyse, yeni dönemi kazanmak, sınıf mücadelesini partili mücadeleye, partili mücadeleyi devrim ve sosyalizme taşımak için ileri!

Şubeler Platformu'nda Kurultay tartışması

İstanbul Sendika Şubeleri Platformu başarısız geçen Kurultayın ardından ilk genel toplantısını yaptı. Katılım 60-70 civarındaydı. Toplantının gündemi 1 Mayıs ile Kurultayın değerlendirilmesinden oluşuyordu. İkibuçuk saatlik toplantının birbuçuk saatini birinci gündem maddesi aldı. Böylece Kurultayın değerlendirilmesine çok sınırlı bir zaman bırakıldı.

Yürütme birinci gündem üzerine herkesin konuşmasını istiyordu. Herkese konuşma hakkı verildi ve zaman sınırlaması konmadı. Oysa öneri ve tartışmalar birbirinin aynısıydı: "1 Mayıs'ta üretim durdurulmalı, alanları çıkılmalıdır. Şubeler Platformu diğer sendika ve kitle örgütlerini 1 Mayıs'ı ortak olarak kutlamaya zorlamalı, birlikteliği sağlamalıdır". Tartışmaların hep aynı çerçevede sürüp gitmesine yürütmenin hiçbir itirazı yoktu. Tersine, "yok mu başka konuşmak isteyen?" diyerek, bu konuşmalarla zamanı tüketmek için belirgin bir çaba harcadı. Toplantının yarım saati de, Kurultayda satılan bilet sayısı ve bazı bilet paralarının niye gelmediği, aidatların neden toplanmadığı, vb. tartışmalarla geçti. Nihayet Kurultay değerlendirilmesine geçildi. Yürütme ve bölge komite sözcüleri değerlendirmelerini sundular.

Yürütme: "Daha önce Zafer Sineması'nda yaptığımız kurultaya, bugün olduğu gibi tabandan örgütlenmemesine ve bölge komiteleri oluşturulmamasına rağmen, katılım daha fazlaydı. Bugün beşbuçuk aydan beri, oluşturduğumuz bölge komiteleriyle sınıfla tabandan birleşme ve tabandan örgütlenme çabalarına rağmen katılım 1.500'ü bulamadı. Bize göre tüm avantajlarımıza rağmen başarısız bir kurultay ortaya çıkmışsa, bunun tek nedeni bölge komitelerindeki kısır tartışmalardır. Bu tartışmalar iş yapmayı engellediği gibi işçileri de uzaklaştırmıştır."

1. Bölge: "Siyasi düşüncelerin yarışından ve politik tartışmalardan dolayı komitelerde iş yapılamadı. Çalışmaların önü tıkandı. Bu durum katılan işçilerin bir daha katılmamasına neden oldu. Kurultay günü Almteri çevresinin çok büyük boyutta yanlışı oldu."

2. Bölge: "Kurultay'dan sonra bölge toplantısını gerçekleştiremedik. Değerlendirmemiz yok."

3. Bölge: "Şubeler Platformu kendini üretemedi. Tabanla bütünleşemedi. böyle olunca siyasi gruplar bu boşluktan yararlanarak buralara sızdılar, buralarda kendi siyasi düşünceleri doğrultusunda politika yapma, siyasi tartışmalar yürütme olanağı buldular. Bu durum çalışmaları olumsuz etkileyip işçileri çalışmalardan uzaklaştırdığı gibi, kurultay günü de siyasi gruplar "ben kurultaya damgamı nasıl vururum" diye yarışarak kurultayın başarısızlığına, işçilerin salonu terketmelerine neden oldular. Bundan sonra Şubeler Platformu Kurultay'ın aldığı kararları yaşama geçirmek için çalışmalarını sürdürecekse, ki sürdürmelidir, siyasi dergi ve çevrelerin yarıştığı ve kendini ifade ettiği bir çalışma olmamalıdır. Buna çok dikkat edilmelidir."

4. Bölge: "Bundan sonra oluşturulacak bölge komiteleri nitelikli insanlara, temsilcilere dayanmalıdır. Çalışmalarda büyük fabrikalar hedef seçilmelidir."

5. Bölge: "Gerek Kurultay'ı önceleyen süreçte gerekse de Kurultay'da siyasi dergi ve çevreler, yarattıkları politik tartışmalarla komiteleri verimsizleştirerek iş yapamaz duruma getirmiştir. İşçiler uzaklaştırılmış, Kurultayın başarısızlaşmasına neden olmuştur."

6. Bölge: "Diğer bölgelerle aynı şeyleri düşündüğümüz için tekrarlamak istemiyoruz. Ancak bundan sonraki süreçte Şubeler Platformu Yürütmesinin koyduğu kurallara, çalışma disiplinine ve tüzüğüne uymayan, böylelikle çalışmaları engelleyen, sekteye uğratan siyasi çevreler dışlanmalıdır. Şubeler Platformuna sarı sendikacı diyen, sendika bürokratları ve içi boş diyenlerin yeri bu oluşumda olmamalıdır."

Kurultay "değerlendirme"si olarak sunulan bu utanç verici konuşmaları olduğu gibi yorumsuz aktardık. Bu değerlendirmelerin bölge komitelerinin çoğunluk değerlendirmesi değil, İP ile yeni liberallerinin pespaye görüşleri olduğunu belirtmeye bile gerek yok.

Platformunn bugüne kadarki çalışmalarında komünistlerin ve devrimcilerin yürüttüğü faaliyete karşı saldırgan bir tutum içine giren

ve politika yasakçılığına soyunan bu baylara göre, Kurultay, "bazı siyasi çevrelerin yürüttükleri politik tartışmalar" yüzünden başarısızlığa uğradı. Fatura bir kez daha devrimcilere ve devrimci politikaya kesildi. Oysa sözkonusu olan sendikalist-ekonomist bakışın, liberal-reformist politikaların açık bir yenilgisiydi.

Bu değerlendirmelerin ardından, bizler değişik siyasi gruplardan işçiler olarak söz hakkı istedik. Her zaman olduğu gibi "zaman yetersizliği" gerekçe gösterilerek, her bölgeden iki kişiye çok kısa konuşma hakkı verilebileceği söylendi. Daha "geniş" bir değerlendirme ise 1 Mayıs sonrasına ertelendi. Bu oportünist bir manevra ve aldatmacadan başka bir şey olmadığı halde bazı devrimci çevrelerin buna prim vermeleri ve öneriyi makul karşılamalarını biz hala da anlayabilmiş değiliz.

Tüm engelleme girişimlerine rağmen Devrimci Mücadele okuru bir işçi kalkarak; "Burada devrimcilere dil uzatılıyor. Başarısızlığın nedeni olarak gösteriliyorlar. Biz bunu kabul edemeyiz. Kurultay bugün değerlendirilsin. Bizim de söz ve değerlendirme hakkımız var" dedi. Bunun üzerine "İş-ekmek-özgürlük" mücahitleri ile onların İP-Aydınlıkçı dostları, "sizleri konuşturmayacağız" diyerek bu genç işçiyi dövmeye kalkıştılar. Devrimcilere ve devrimci politikaya karşı bayrak açanlar, böylece aynı safta buluştular. Devrimcilerin gösterdiği sağduyu sayesinde bu provokatif saldırı boşa çıkarıldı.

Gerici, karşı-devrimci kimliğini her geçen gün daha açık bir biçimde sergileyen İP-Aydınlık güruhu, üniversitelerde devrimcilere karşı başlattıkları saldırganlığı anlaşıldığı kadarıyla Şubeler Platformu üzerinden işçi hareketine de taşımak istemektedir. Bunun ilk işaretlerini devrimcileri provokatör ilan ederek 20 Temmuz'dan hemen sonra vermişlerdi. Bu sicili bozuk çevre, Gazi direnişi ve son İşçi Kurultayı üzerine Aydınlık'ta yeralan değerlendirmelerinde bu doğrultudaki bir tutumun yeni işaretlerini verdiler. Son toplantıdaki davranışları uygulama safhasına geçtiklerini gösteriyor. Sendika bürokratlarından da güç alarak bu saldırganlığı sürdürebileceklerini sanıyorlarsa bu provokatörler, çok geçmeden yanıldıklarını anlayacaklardır.

Onların yeri işçi sınıfı hareketi safları değil fakat CHP'den DSP'ye, oradan Demirel'e ve Genelkurmaya uzanan karşı-devrimci cephedir. Kürt sorunundan Gazi direnişine ve Güney Kürdistan'ın işgaline kadar her yeni politik gelişme karşısında aldıkları tavır onların saflarının burası olduğunu gösteriyor. İşçi hareketi içerisinde oynamaya çalıştıkları rol de bu karşı-devrimci politik konumun tutarlı bir uzantısı olarak ortaya çıkıyor.

Komünistler bu sicili bozuk çetenin işçi hareketi içerisinde oynamak isteyecekleri lanetli rolü sürekli teşhir edecek ve içyüzünü işçiler önünde açığa çıkaracaklardır. Onları tecrit edip sınıf hareketinin dışına atmak için bu çerçevedeki bir çaba gerekli sonucu verecektir. Fakat onlar işi saldırganlığa dökerlerse, komünistlerin ve devrimcilerin birleşik gücüyle hak ettikleri karşılığı da fazlasıyla alacaklardır. Bu şımarık ve küstah çetenin bundan hiçbir kuşkusu olmasın.

Bu konuda eklemek istediğimiz son bir nokta daha var. İşçi hareketi içinde bu karşı-devrimci çete ile fiili işbirliğine eğilim duyduğunun bir dizi örneğini veren TDKP de, ya tutumunu bir an önce gözden geçirecek ve bu çevreye karşı açık bir tavır alacak ya da bu fiili işbirliğinin tüm siyasal sonuçlarının sorumluluğunu taşıyacaktır.

Seyit ERDEM

H. FIRAT

"İş-Ekmek-Özgürlük!" Sloganı Üzerine

Liberal Demokratizmin Politik Platformu

EKSEN Yayıncılık

Kapitalizmin yasadışılık eğilimi

Kapitalist sistem doğası gereği suçludur. Daha doğuşunda bu suçun lekelerini üzerinde taşır. Her sınıflı toplum geniş ezilen yığınlara karşı sürekli ve sistemli bir biçimde işlenen suçlar üzerinde varolmuştur. Burjuvazi ise, önceki dönemlerle kıyaslanmayacak bir yetenek sergilemiştir bu konuda.

Burjuvazinin suç batağı, burjuva toplumun kalbinden, yani üretim alanından başlar. Burjuvazi proletaryanın yarattığı artı-değere el koyar. Basbayağı "gaspeder"! İşte bu, burjuva toplumdaki diğer bütün kötülüklerin anasıdır. Ama burjuva hukukuna göre bu bir suç olmak bir yana, son derece doğal ve haklı bir eylemdir.

Burjuvazi üretim alanında işlediği bu suçu, daha organize, sistemli ve meşru bir biçimde gerçekleştirebilmek için siyasi, hukuki, ideolojik ve kültürel bir üst yapıya ihtiyaç duyar. Artı-değer gaspının güvenceye alınabilmesi için gereklidir bu.

Ancak burjuvazi, kendi "hukuk"una uymaya hiç bir zaman yanaşmaz. O kendi koyduğu yasalara göre değil, kapitalizmin "kar, daha fazla kar" yasasına göre hareket eder. Bu nedenle burjuvazi başlangıçtan beri kendi yasalarına göre de sürekli suç işler. Belli bir birikim aşamasına ulaşan "yasal" sermaye, daha fazla kar edebilmek için kendini sınırlayan yasal çerçeveyi parçalar ve "yasadışı" faaliyetlere girişir. Spekülatörlük, sanayi casusluğu, şirketlerin karlarını engelleyen devlet memurlarının tehdit edilmesi ve hatta öldürülmesi, rüşvet, sendikal faaliyetleri engellemek için silahlı adamlar tutup öncü işçileri öldürtmek vb. bunlardan yalnızca bazılarıdır. Öte yandan bizzat kapitalist düzen tarafından üretilen ve tümüyle yasadışı bir alanda varolan mafya türü örgütlenmeler, yasadışı faaliyetlerle kazandıklarını sermayeye dönüştürmek üzere yasal alana çıkarlar. Kurulan şirketler ya da ortaklıklar aracılığıyla artı-değer gasp alanında da etkinlik gösterirler. Böylece yasallık ile yasadışılığın organik bütünlüğü sağlanır.

Dünyada ve Türkiye'de son yıllarda yasadışılık eğilimi daha da artmış bulunuyor. İtalya gibi ülkeler yolsuzluk, rüşvet ve mafya skandallarıyla sarsılıyor. Düzen kendini aklamak için "hukuk kahramanları" yaratıyor. Türkiye'de de yasadışı faaliyetin çok küçük bir bölümü, kendi it dalaşlarının da bir sonucu olarak suyüzüne çıktığında, medya hemen "temiz eller" kampanyasına girişiyor. Düzeni aklamak için seferber olunuyor. Sanayi ve ticaret odaları olaya karışan üyelerini üyelikten çıkarıyorlar. Polis şefleri ve "hukuk adamları" kahramanca mücadeleye girişiyorlar, vb...

Yasadışılığın ulusal ve uluslararası planda son yıllarda böylesine tırmanması rastlantı değildir. Emperyalist-kapitalist sistemin derinleşen krizi yasadışılığı iyiden iyiye körüklemektedir. Her bir kapitalist krizi kendi lehine daha az bir tahribatla atlatmaya çalışır. Sermaye, kısa vadeli ve iyi kar getiren spekülatif alanlara yönelir. Yasadışı faaliyetler de bir tür spekülatif alanlardır. Şanslarını artırmak için tüm araçları kullanan kapitalistler, yasadışı faaliyetten şu ya da bu düzeyde yararlanmayı hiçbir zaman reddetmez.

Öte yandan düzenin siyasi temsilcileri de, ceplerini doldurmak ve pahalılaşan siyasete kaynak yaratmak için yasadışına yönelirler. Kurdukları şirketler aracılığıyla legal bir kabuğa bürünmüş mafya babalarından "bağış" alırlar. Mafya da bu "bağış"ın "meyvelerini" toplar.

Bu arada kriz dönemlerinde artan kitlesel yoksulluk, açlık ve ahlaki çürüme, burjuvaziye bol miktarda suç işlemeye uygun insan malzemesi verir. İdari ve hukuki aygıtların işlevsizleşmesi ise hareket kabiliyetini artırır. Bu arada "hukuk"un bir takım işlevlerini de mafya üstlenir!

Böylece siyaset, mafya ve sermaye içiçe geçip bütünleşir. Emekçi kitlelerden gaspedilenler bölüşülür. Eğer son "Selim-Edes-Engin Civan skandalı"nda görüldüğü gibi, paylaşımda bir sorun çıkarsa, bütün pislikler ortaya dökülür. Düzen ise, üzerinde fırtınalar kopararak, kendi kirli doğasının üstünü örtmeye çalışır.

Her bakımdan çürüyen ve can çekişen bu düzen artık tarihin çöplüğüne atılmayı beklemektedir!

M. YILMAZ

Adana'dan sosyal-siyasal manzaralar

Adana metropol bir kenttir. Ancak metropolleşmenin en çarpık biçimlerinden birini yaşıyor. Sürekli göçle kentin nüfusu hızlı bir biçimde artıyor. Bu yoğunlaşma kente kozmopolit bir görünüm kazandırıyor. Verimli tarım potansiyeli ve gelişen sanayisi yöre kentlerden, kasaba ve köylerden sürekli bir insan akınının başlıca nedeni. Kürt insanı önceleri iş umuduyla gelirdi. Son yıllarda ise ulusal zulüm ile ekonomik ve sosyal zorluk-ardan kaçarak gelip buralara yerleşiyorlar. Aynı yerlerde mekan kuruyorlar. Böylece nüfusu 50 bine ulaşan mahalleler oluştu. Bunların bir kısmı şehir merkezine yakın mahalle birimleridir. Şehrin varoşlarında şekilsiz bir tarzda büyüyen bu yerleşim alanları birer göçmen gettosuna benziyorlar. Bir çoğunda su, yol ve kanalizasyon yoktur. İnsanlar yağan yağmurların oluşturduğu su birikintileri, lağım ve çamurların içinde yaşamlarını sürdürüyorlar.

Gelişmekteki sanayisine ve geniş bir tarım alanı olan Çukurova'ya rağmen, Adana'da işsizlik giderek tırmanıyor. Buna paralel olarak da yoksullaşma... Kürt insanı bulabildiği sürece inşaat işçiliği, tarımda mevsimlik işler ve seyyar satıcılık yapıyor Adana genelinde binleri bulan seyyar satıcılık adeta bir sektör haline gelmiştir. Daha eski yıllarda gelmiş olanların ise durumu nispeten farklıdır. Bir çoğu sanayinin önemli iş kollarında çalışmakta, şu veya bu şekilde yaşamını sürdürmektedirler. Ancak ulusal kimlikleri de önemli ölçüde erimiştir.

Kürt ulusal özgürlük mücadelesinin yükselmesi, devlet güçlerinin Kürt halkının oturduğu mahalleler üzerindeki baskısı da artmıştır. Seyyar satıcıların tablalarında silah bulunduğu iddiasıyla, şehre sokulmaları yasaklanıyor. Zaten zorlu bir yaşam mücadelesi veren bu insanlar çok güç bir durumda kalıyorlar. Ancak Kürtler, adeta alınyazısıymış gibi görünen tüm bu baskı ve zora rağmen, bulunduğu her alanda özgürlük ateşini tutuşturuverdi. Özellikle '91 ve '92 Newroz'unda Adana'yı yerinden sarsan gösteriler sanki yoksulluğun ve horlanmanın biriktirdiği bir lavdı. Binlerce genç ve yaşlı insan özgürleşme tutkusuyla, üzerine yürüyen polis panzerlerine karşı bedenlerini siper ederek, ölüm pahasına direndiler. Ölü ve yaralı sayısı onlarla, yüzlerle ifade edildi. Öte yandan düşmanın direnmenin faturası gerisin geri direnenlere kesmesi, uyuyanları da gaflet uykusundan uyandırdı. Kürt insanı değerlerine ve kimliğine yönelen saldırılara karşı yine direnerek yanıt veriyor. Böylece Çukurova ve Adana ile Kürdistan bozkırları arasında çok derin bağların kurulmasının yolu açılıyor.

Bir çok yöreden farklı olarak Adana'daki tarım işçiliği kapitalist tarım işletmeciliğine dayanmaktadır. Bu modern işletmelerinin sayıları her geçen gün artmaktadır. Binlerce Kürt köylüsü, Çukurova'nın bu modern üretim çiftliklerinde her türlü sosyal hak ve güvenceden yoksun olarak son derece düşük ücretlerle çalışmaktadırlar. Çoğu henüz sigorta, sendika gibi kavramlarla tanışmamıştır.

Adana, modern sanayide istihdam edilen önemli bir işçi nüfusa sahip. İşçi sınıfının büyük bir bölümünün bilinç düzeyi geridir. İşçilerin bu durumundan faydalanan işverenler, azgın bir emek sömürüsü gerçekleştiriyorlar. Bu hem tarımda, hem sanayi iş kollarında böyledir. Sadece bazı büyük fabrikalarda durum daha farklıdır. Daha uzun bir geçmişi olan sanayi işçileri sosyal haklar ve ücretlerin yükseltilmesi için mücadele etmişlerdir. 1978 ve 1979 yıllarında direniş, boykot ve grevlerle adını duyuran fabrikalar özellikle Bossa, Çukobirlik, Mensa, Tekel, zaman zaman da Güney Sanayi, Lassa, Teksa ve Marsa'dır. Bu ve ismi sayılmayan diğer fabrikalarda yaklaşık 200 bin işçi çalışmaktadır. '80 darbesinden sonra yaşanan büyük işçi kıyımı ile bilinçli işçilerin çoğu temizlenmiştir. O günden bu yana Adana'da kayda değer önemli bir direniş, eylem vb. yaşanmamıştır. Ancak politikleşme eğilimi taşıyan önemli bir potansiyel mevcuttur.

Bazı küçük işletmelerde, yaşları 17 ile 20-25 arasında değişen genç ve çocuk yaştaki işçiler fiilen 12 saat çalıştırılıyorlar. Hiçbir sosyal güvenceye sahip değiller. Sağlık açısından son derece kötü koşullarda çalıştırılmaları nedeniyle ciddi sağlık problemleri ile yüzyüzeler. Naylon ve plastik üretiminde çalışanlar bunların başında geliyor.

Fabrika ve işletmelerde çalışan ve %50'ye varan oranlarıyla, Kürt işçi ve emekçileri ile Türk işçi ve emekçileri aynı kaderi paylaşıyorlar. Aynı sömürüye ve baskıya maruz kalıyorlar. Bu Adana işçi sınıfının gerek Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine enternasyonalist destek sunması, gerekse siyasal sınıf bilincini kazanması açısından son derece elverişli bir zemindir. Komünistler bunu doğru bir tarzda değerlendirebildiklerinde, Adana'daki Kürt ve Türk emekçi sınıfları, politik sınıf mücadelesi cephesinde aynı safta buluşacaklardır.

Afrika'da halklar katliamı sürüyor

Yoksul bir Orta Afrika ülkesi olan Ruanda'da, geçtiğimiz yılın Nisan ayında başlayan ve gerilla hareketi FPR'nin iktidarı alması ile son bulan içsavaşta bir milyon civarında insan öldürüldü. Fransız emperyalizminin uşağı Habyarimana hükümeti, ABD'nin dümen suyunda hareket eden FPR gerilla hareketine karşı direnmek ve ülkedeki Fransız egemenliğini korumak için kitlesel katliamlara başvurdu.

Bu katliamların yanısıra yüzbinlerce insan Zaire, Tanzanya, Uganda ve Burundi'ye sığınmak zorunda kaldı. Önemli bir bölümü yollarda ya da mülteci kamplarında açlıktan ve salgın hastalıktan kırıldı. Ancak tüm bunlar Ruanda'daki Fransız egemenliğini korumaya yetmedi. Bu ülke Afrika'nın geleneksel jandarmasının denetiminden çıkarak ABD emperyalizminin etkisi altına girdi.

Bir yıldır Habyarimana devrik rejiminin mirasçıları Fransız emperyalizminin desteği ile Zaire'deki mülteci kamplarında yeniden örgütleniyor. İktidarı yeniden ele geçirerek Fransız egemenliğini yeniden tesis etmenin hazırlıklarını yapıyorlar. Bu arada, bu hazır-ıklara sunduğu destekten dolayı Zaire'nin gözden düşmüş diktatörü Mabotu'nun itibarı da yeniden iade edilmiş bulunuyor.

Fransa'nın Afrika kıtasındaki egemenliği Ruanda'nın düşmesiyle birlikte çorap söküğü gibi çözülme tehlikesi taşıyor. Fransız emperyalizmi bu süreci dizginlemek amacıyla Ruanda soykırımının benzerlerini değişik biçimlerde farklı ülkelerde gündeme getirme ihtiyacı duyuyor. Burundi'de, Ruanda katliamının yaşandığı süreçte ilk işaretlerini veren ve son dönemde giderek boyutlanan gelişmeler de, emperyalistler arası rekabet ve çatışmanın doğrudan bir ürünü.

Eskiden birer Belçika sömürgesi olan ve zamanla Fransız emperyalizminin etkinlik alanı haline gelen Ruanda ile Burundi, gerek etnik bileşim gerekse ekonomik gerilik ve Fransa'ya bağımlılık bakımından benzer özelliklere sahip iki ülke. Ortak tarihsel ve kültürel değerlere sahip olan bu ülke halkları, kolay hükmedebilmek amacıyla sömürgeci güçler tarafından bölünmüş durumdalar.

'60'lı yılların başlarında, Afrika'daki ulusal bağımsızlık mücadelelerinin önünü kesmek amacıyla uygulanan politika gereği, 1962 yılında Burundi'ye icazetli bağımsızlık statüsü atfedilmişti. %15'lik bir orana sahip Tutsi azınlığına dayanarak oluşturulan askeri diktatörlük aracılığıyla nüfusun %85'ini oluşturan Hutu çoğunluğuna hükmediliyordu.

Doğu Bloku'nun dağıldığı dönemde yaygınlaştırılan emperyalist propagandaya uygun olarak, Fransız emperyalizmi "çoğulcu demokrasi", "serbest seçimler" denemesine gözyumdu. Burundi halkı '93 yılı ilkbaharında yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Hutu kökenli Ndadaye'yi devlet başkanlığına seçti. Tutsi subayları 21 Ekim günü yeni başkanı katlederek Tutsi azınlığının sınırsız egemenliğini yeniden tesis ettiler. Bugüne kadar Afrika'da bu türden cinayetlerin istisnasız hiçbiri Fransız istihbaratından habersiz gerçekleşmemiştir.

Ruanda'da FPR'nin iktidarı silah zoru ile ele geçirmesi, Burundi'deki Tusi azınlığı askeri diktatörlüğü ve efendisi Fransız emperyalizmini telaşlandırdı. Zira Ruanda'daki iktidar değişikliği Burundi'deki muhalefete cesaret vermiş ve hareketliliğe yolaçmıştı. Bu nedenle Tutsi diktatörlüğü işler henüz çığrından çıkmadan muhalefeti susturmaya ve ezmeye çalışmaktadır.

Bu ülkelerde büyük çaplı kitle katliamları ilk kez yaşanmıyor. Örneğin Tutsi azınlığı askeri diktatörlüğün egemenliğinde açılan gedikleri kapatmak için 1993 yılında 50 bin kişiyi katletmişti. Geçmişten bugüne tanık olunan bu katliamlar, sonuçta, Fransız emperyalizminin bu ülkelerdeki egemenliğini pekiştirmeye hizmet ediyordu. ABD emperyalizminin Ruanda'daki FPR iktidarı üzerinden Fransız sömürgelerine el atmasından sonra güçler dengesi değişti. Emperyalistler arası çatışma ve rekabetin faturasını ödeyen yoksul Afrika halkları, onların çıkarları için katlediliyorlar.

Dolayısıyla, bugün Burundi'de günübirlik yaşanan katliamların, 300 bin kişinin göçe zorlanmasının ardında yatan esas neden, Tutsi azınlığının egemenliğini koruyarak bu ülkeyi Fransa'nın nüfuz alanı olarak tutmaktır. Bu amaçla planlanmış bir soykırım gündemdedir. Dünya kamuoyunun dikkatini çekmemek, Fransız emperyalizmini zor durumda bırakmamak için Ruanda'dakinden farklı bir yöntem uygulanmakta, katliam sürece yayılarak sürdürülmektedir.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

İşçi Kurultayı ve ekonomist-sendikalist politikaların iflası

İstanbul Sendika Şubeleri Platformu tarafından düzenlenen kurultay, sermayenin işçi sınıfına ve emekçilere saldırılarının aralıksız sürdüğü, emekçi sınıfların tahammül sınırlarını zorlayan bir kapsam aldığı, devlet terörünün Gazi ve Ümraniye örneklerinde olduğu gibi kitle katliamları boyutu kazandığı, sömürgeci TC'nin Kuzey Kürdistan'dan sonra şimdi de Güney Kürdistan topraklarını yakıp yıktığı, olayların hız kazandığı bir evrede toplandı. Böylesi bir dönemde Kurultay gerek gündemiyle olsun, gerekse de gündemlerin içeriğiyle olsun devrimci sınıf platformundan direniş ve örgütlenmenin sorunlarını es geçmiş, tek kelimeyle sosyal-reformist bir karakterde cereyan etmiştir.

Çözüm platformu sunamayan, somut bir mücadele programı ile birleşmeyen bir girişim kurultay olarak tanımlanamaz. Bu bakımdan, bırakalım işçi hareketine müdahalede devrimci bir rol oynamayı, reformist bir mücadele platformu bile ortaya konamamıştır. Kısacası yasak savılmıştır.

Kurultayın iflası gerçekte sol sendikalist-demokratizmin iflasıdır. Bu sonuç başından itibaren süreci denetim altına almak için her türlü yolu mübah görenlerin eseridir. Dolayısıyla ortadaki fiyaskonun "onuru" da onlara aittir. Yasak savma mealinden bir kurultay düzenlemek zorunda kalmışlarsa, bu, yalnızca bir tek gerçeği ifade eder: Görünüşteki tüm tafralarına rağmen "sınıftan yana", "namuslu", "dürüst" yeni kuşak sendikal kategorinin iktidarsızlığını ve demoratizmin iflasını... '93 kurultayının örgütlenmesinde devrimci hareketin gücü ve imkanları önemli bir rol oynuyordu. "Namuslu", "dürüst" sendikacılar devrimci harekete karşı henüz bu kadar açıktan bir karşı tutum almamıştı, alamazlardı da. Zira, bulundukları konumu, prestiji önemli ölçüde devrimci sınıf sendikacılığı argümanlarından ve bunun sunduğu imkanlardan alıyorlardı. Henüz yeni ve deneyimsizdiler, dayanaklara ihtiyaçları vardı. Ve belki de en önemlisi işçi hareketinin yükseliş döneminin ('87-'90) öne çıkardığı unsurlardı. Eylemin içinden süzülerek geliyorlardı, taban dinamizminin temsilcisi konumundaydılar, tabanla ilişki ve bağlar somut, doğrudan ve doğal bir denetim atmosferi oluşturuyordu. Devrimci hareketin imkanlarına artık ihtiyaç duymadıklarını düşündükleri anda sırtını çevirmekle kalmayıp, devrimci sınıf çalışmasının önüne set çekmek bütün manevraları sergilediler.

İşçi hareketi bugün devrimci bir sınıf önderliği yakıcı ihtiyacı içindedir. Sınıfın yakıcı sorunu tam da bu olduğu içindir ki, kuyrukçu politikalar, bırakalım "toplumsal muhalefete önderlik etme"yi, çözülmeyi daha da hızlandırmaktadır. Bugün ileri işçi platformlarındaki bir çözülmeden söz edilebiliyorsa, bundaki en temel nedenlerden birisi de budur. Yani, sendikal alanda ekonomist-sendikalizmin, politik alanda ise sosyal-reformizmin ve demokratizmin cenderesi içine hapsolan ve doğal olarak burada bir çıkış yolu bulamayan işçiler giderek bu platformlardan uzaklaşmaktadır. Kurultayın iflas gerçekliğinin çıplak bir tarzda ortaya serdiği en önemli derslerden biri de budur.

A. Cenk/İstanbul

Bir takım adamlar...

Şahsiyetsizlikleri siyasetlerinin küçük-burjuvalığından, siyasetlerinin ilham aldığı küçük-burjuva sınıf bölümünün şahsiyetsizliğinden gelir.

Ya kariyeristtirler, hırslı, sevimsiz, üçkağıtçı, çifte standart sahibi, ya da siliktirler, tavırsız, inisiyatifsiz, ruhsuz, kafası karışık, kararsız...

Cahildirler ama bilgiç görünürler. Devrimci teori onlara göre üç beş laf kalıbıdır, ulaşılması zor olan ve nasıl anlayacaklarını bilemedikleri bir bilgiler karmaşasıdır, ama onların oportünizmlerine uygun düşen, bir yığın kendilerine göre kavramları vardır.

Bu adamlar "pratik" adamlardır, öyle "kitabi" konuşanları sevmez, mücadele ilkelerinin hatırlatılmasından hoşlanmazlar. kendilerini ağırlaştıran, hantallaştıran, mali ve idari mevzuata dair

bir yığın ayrıntıyı bilirler de, devrimci tarih, politika ve mücadele sorunlarında nedense hep kafadan atarlar.

Kimi zaman "demokrasi mücadelesi" kimi zaman "sosyalizm" derler. Ama yalnızca reformcudurlar, sendikalisttirler. sendikalistlikleri ya ahbap çavuş sendikalizmidir, ya da uyduruk siyasi laf kalabalığının en iyi ben bilirimci despotluğuna dayanır.

Sınıf mücadelesi fikrinin. işçi devrimciliğinin siyasi otoritesinin, militanlarda yaşanan sosyalizm ruhunun önünde susta duruyorlarsa eğer, bu onrların siyasi gericiliklerini açık buldukları anda her kapıdan sokmaya çalışmayacakları demek değildir.

Geçtiğimiz aylarda, BTS Ankara Şubesinde bir arkadaşlarının sürgününü geri aldırmak için "açlık grevi" yapan yönetim kurulu üyeleri, ziyaretçi sosyalist ve devrimci basından Özgür Halk ve Medya Güneşi çalışanlarına; milliyetçiliğin öbür uçta da tehlikeli olduğunu, Kürdistan'da Burkay gibi, PSK gibi, Barzani gibi "olgu"ların da bulunduğunu, DEP'li milletvekillerinden Mahmut Kılmç'ın özelleştirmelerden yana olduğunu ama Kürt halkına özgürlük isteyebildiğini anlatırken, oportünizmlerini şovenizm ile tadlandıran işte bu cinsten adamlardı...

K. Şafak/Ankara

Kendi çıkarlarımız için savaşmalıyız!

Bugünlerde 35.000 TC askeri başka bir ülkenin topraklarını çiğniyor. Bu işgalin biz işçi ve emekçilere yararı nedir? İşçi ve emekçi çocuğu 35.000 asker kime hizmet ediyor? Ne uğruna ölüyor ve öldürüyorlar? İşçi ve emekçilerin giderek yoksullaştığı, yarı aç yarı tok gezdiği, sırtına giyecek, hastasına ilaç bulamadığı, üç kuruş uğruna maden göçüklerinde can verdiği bu memlekette, bu işgale ayrılan onlarca trilyon lira kimin çıkarları için harcanmaktadır? Sermaye devletinin ve basınının söylediği gibi bu "vatan, millet" meselesi midir? Yoksa, Amerika'nın ve onların yerli ortakları olan sermayedarların çıkarları için mi kan akıtılmakta, trilyonlar harcanmaktadır? ...

Ya bizler, yani işçiler, emekçiler ve öğrenciler bu işgali destekleyebilir miyiz? Bu işgale karşı sessiz kalabilir miyiz? Sermaye devletinin faşist yöneticileri bu işgal başladığından beri sabah akşam aynı şeyleri tekrarlıyorlar; "şanlı ordumuz vatan görevi yapıyor", "mehmetçik vatan için ölüyor", "vatan millet meselesidir, para hesabı yapılmaz"... Sanırsınız ki, işgal altında olan Türkiye'dir! Bunların vatan dedikleri kendi cepleridir, kendi kasalarıdır, kendi çıkarlarıdır. Onların vatanında villalar, yazlıklar, yatlar, lüks lokantalar, oteller, kumarhaneler, yüzme havuzları, özel hastaneler var. Bizim vatanımızda ise, ömrünü gün be gün, saat be saat satarak yaşamak var; işsizlik, açlık, yoksulluk, çaresizlik var; gecekondular, tıklım tıklım otobüsler, zeytin ekmekle geçen öğünler, hastahane kapılarında ölümler var; hak istediğimizde tepemize binen polisler, jandarmalar, yasalar var; bu düzene isyan eden gencecik çocuklarımızı sokak ortalarında, darağaçlarında katleden devlet var; grevimize, eylemimize, kampüsümüze saldıran sermaye beslemesi faşistler var... Bunları korumak için mi kan dökeceğiz, bunları korumak için mi gencecik evlatlarımızı ölmeye göndereceğiz? Hele ortada apaçık bir işgalci saldırı varsa, bu işgal apaçık kardeş halkların özgürlüğünü gaspetmek içinse, Amerika'nın ve sermaydarların cepleri dolsun diyeyse, bunlar için mi daha fazla açlığa katlanacağız, evlatlarımızı bunlar için mi kurban vereceğiz? ...

Bize düşen, sermaye devletinin çıkarları için değil kendi çıkarlarımız için savaşmaktır! Sermaye düzeninin bizi daha çok yoksullaştırmak için sürdürdüğü saldırıya karşı, pahalılığa, özelleştirmelere, işten çıkarmalara, faşist baskı yasalarına, faşist polise ve faşist çetelere karşı, bütün baskılara ve Kürt halkı üzerinde yıllardır sürdürülen zulme karşı hep birlikte, işçi, işsiz, memur, öğrenci, Alevi, Sünni, Kürt ve Türk hep birlikte savaşmaktır. Bu düzenin yerine, gecelerin aç yatılmayacağı, gündüzleri sömürünün, savaşların, cinayetlerin olmayacağı yeni bir düzeni kurmak için, sosyalizm için savaşmalıyız.

EKİM Ankara İl Örgütü'nün bildirisinden...

Okurlardan / Yoldaşlardan...

1 Mayıs'ta kavgaya, alanlara, işçi-emekçi barikatlarına!

İşçiler, emekçiler!

Gazi ve Ümraniye katliamı bir kez daha göstermiştir ki, sermayenin Türkiye'si çürüyor. İflas ettikçe barbarlaşıyor. Kriz batağında debelenen sermaye diktatörlüğünün işçi ve emekçilere vaat edebildiği; daha fazla yoksulluk ve acı, daha fazla yalan ve talan, jop ve kurşundan ibarettir.

Bir tarafta fabrikaları, madenleri, bankaları, toprağı ve serveti tekelinde tutan bir avuç asalak kapitalist var. Diğer tarafta dünyanın tüm değerlerini yaratan, toplumun üretici gücü emek ordusu. Bir yanda emekçi sınıfların ürettiği zenginlikleri gasp eden, örgütlü bir sömürü ve terör aygıtı olan devletin sahibi sermaye sınıfı... Öte yanda sefalete mahkum edilen, baskı ve terörle köle kaderine boyun eğdirilmeye çalışılan emekçi sınıflar...

Oysa işçi ve emekçilerin yarattığı zenginlikler herkese yeter de artar. Yeter ki, her yanından çürüyüp dökülen, ayakta kalması için egemenlerinin giderek daha çok saldırganlaştığı bu düzen yıkılsın. Yeter ki biz işçi ve emekçiler, kurtuluşun birleşmekten, örgütlenmekten, militan bir mücadeleden geçtiğini kavrayalım. Yiğit Gazi emekçilerinin açtığı yoldan yürüyelim. "Üreten biz, yöneten de biz olacağız!" şiarıyla devrim ve sosyalizm kavgasına atılalım.

Karşı devrimin örgütlü gücü faşist sermaye devleti, tüm önlemlerini buna karşı almaktadır. Katıksız bir kontr-gerilla cumhuriyetinde yaşıyoruz. Bir yanda muazzam bir saldırı ile yüzyüzeyiz. 5 Nisan'ı kat be kat aşan, İMF patentli yeni paket uygulanmaya başlandı bile. Zam bombardımanı, özelleştirmeler, kirli savaş bütçesi, sıfır sözleşme, grev yasağı, kitlesel tensikatların anlamı ortadadır. Korkunç bir sefalete ve açlığa mahkum edilen bizler, öte yandan giderek yoğunlaştırılan baskı ve terörle karşı karşıyayız. Faili meçhul cinayetler, gözaltında kaybolmalar, sermaye beslemesi sivil faşist saldırılardan sonra, katil devletin işçi ve emekçi yığınlara yönelen kitlesel katliamlarıyla yüzyüzeyiz. Emek cephesini Alevi-Sünni, laik-şeriatçı, Kürt-Türk temelinde bölmeye çalışan, şoven ve ırkçı bir ideolojik saldırıyla kuşatılmış durumdayız.

Fakat çaresizlikle kıvranan, korku ve panik içinde olan bizler değil, bizzat sermaye düzenidir. Ekonomik krizin önü alınamamakta, siyasal kriz derinleşmektedir. Sömürgeci sermayenin işgalci ordusu, Kuzey Kürdistan'dan sonra, ABD emperyalizminin taşeronluğunu yaptığı Güney Kürdistan'da da sonu gelmez bir batağa sürüklenmiştir. Sömürgeci sermaye devleti, her türlü zulüm ve baskıya, kirli ve haksız bir savaşa rağmen yolundan döndürülemeyen kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında çaresizdir. Türkiye'de ise yiğit Gazi emekçilerinin militan barikat savaşı faşist devleti paniğe sürüklemiştir. Emekçi halkın birleşik, militan ve kararlı direnişi karşısında geri adım atmak zorunda kalmıştır. Gazi'de yaşanan büyük halk direnişi, 12 Eylül'den bu yana topluma hakim kılınan korku atmosferini parçalamıştır. Faşist sermaye devletinin ve onun militarist güçlerinin püskürtülebileceğini göstermiştir. Kimin dost kimin düşman olduğunu tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Barikatların bir yanında emekçiler, devrimciler ve komünistler vardı. Diğer yanda faşist devlet. Bir yanda emek cephesi, diğer yanda polisiyle, sendika bürokratıyla, din sömürücüsüyle, sermaye partisiyle, medyasıyla düzen güçleri.

Sermayenin topyekün saldırısını geri püskürtmek tümüyle bize, militan, kararlı ve birleşik bir karşı saldırıyı örgütleyebilmemize bağlıdır. 1 Mayıs'ta Gazi emekçilerinin açtığı şanlı yoldan yürüyelim! Kirli savaşa, Kürdistan işgaline, devlet terörüne, saldırı paketlerine karşı mücadele bayrağını yükseltelim. 1 Mayıs'ı adına yaraşır bir kavga gününe, önümüzdeki dönemi ise sermayenin topyekün saldırısını geri püskürttüğümüz bir mücadele dönemine çevirmek için mücadele ve direniş komitelerimizi kuralım. İşbirlikçi ve uzlaşmacı sendika bürokratlarına değil, kendi öz gücümüze güvenelim. Devrimci ve komünistlerle elele verelim. Tüm hazırlığımızı, 1 Mayıs'ta mücadeleye, işçi-emekçi barikatlarına! şiarıyla üretimi durdurarak, kavga alanlarında militan bir genel grev-genel direniş provasına göre yapalım.

Sermayenin topyekün saldırılarına karşı genel grev genel direniş için ileri!

Yiğit Gazi emekçilerinin açtığı şanlı yoldan yürüyelim, devlet terörüne karşı mücadele bayrağını yükseltelim!

Kirli sömürgeci savaşa, Kürdistan'ın işgaline son! Kürt halkına özgürlük!

Kahrolsun sermaye düzeni! Yaşasın sosyalizm!

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

EKİM